SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 17. maja 2011*

V zadevi T-343/08,

Arkema France s sedežem v Colombesu (Francija), ki so jo najprej zastopali A. Winckler, S. Sorinas in H. Kanellopoulos, nato S. Sorinas, E. Jégou in M. Sabeva, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo X. Lewis, É. Gippini Fournier in R. Sauer, zastopniki,

tožena stranka,

primarno zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/38695 – Natrijev klorat) v delu, v katerem se navedena odločba nanaša na družbo Arkema France, in podredno, zaradi predloga za odpravo ali znižanje zneskov glob, ki so bile tej družbi naložene z navedeno odločbo,

* Jezik postopka: francoščina.

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in S. Soldevila Fragoso, sodnik,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. junija 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/38.695 – Natrijev klorat) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) poleg drugih podjetij sankcionirala tudi tožečo stranko, družbo Arkema France (prej Atochem SA, nato Elf Atochem SA, nato pa Atofina SA in Arkema SA) in njeno matično družbo do leta 2006, družbo Elf Aquitaine SA, zaradi njunega sodelovanja pri vseh sporazumih in usklajenih ravnanjih v zvezi s trgom natrijevega klorata v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) od 11. maja 1995 do 9. februarja 2000 glede tožeče stranke in družbe Elf Aquitaine (točke od 12 do 15 obrazložitve in člen 1 izpodbijane odločbe).

2 Natrijev klorat je zelo močan oksidant, ki ga dobimo z elektrolizo vodne raztopine natrijevega klorida v posodi brez pregrade. Natrijev klorat se lahko proizvede v kristalizirani obliki ali v obliki raztopine. Uporablja se predvsem za proizvodnjo klorovega dioksida, ta pa nato v industriji celuloze in papirja za beljenje kemične celuloze. Redkeje se uporablja za čiščenje pitne vode, beljenje tekstila, herbicide in rafinacijo urana (točka 2 obrazložitve izpodbijane odločbe).

3 Glavni konkurenti na trgu natrijevega klorata v EGP leta 1999 so bila ta podjetja: družba EKA Chemicals AB (v nadaljevanju: EKA), katere kapital je bil v celoti v lasti skupine Akzo Nobel in ki je imela 49-odstotni delež navedenega trga; družba Finnish Chemicals Oy, katere celotni kapital je bil posredno v lasti družbe Erikem Luxembourg SA (v nadaljevanju: ELSA) in ki je imela 30-odstotni delež navedenega trga; tožeča stranka, katere kapital je bil v 97,55-odstotni lasti družbe Elf Aquitaine od leta 1992 do leta 2000 in ki je imela 9-odstotni delež tega trga; družba Aragonesas Industrias y Energia SAU (v nadaljevanju: Aragonesas), katere celotni ali večinski kapital je bil med letoma 1992 in 2000 neposredno ali posredno v lasti družbe Uralita SA in ki je imela, tako kot družba Solvay SA/NV, 5-odstotni delež tega trga, medtem ko so imeli drugi proizvajalci skupaj 2-odstotni delež navedenega trga (točke 13, 14, od 25 do 30, 42 in 46 obrazložitve izpodbijane odločbe).

4 Družba EKA je 28. marca 2003 na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov z dne 19. februarja 2002 (UL C 45, str. 3, v nadaljevanju: obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002) na Komisijo vložila prošnjo za imuniteto v zvezi z obstojem omejevalnega sporazuma na trgu natrijevega klorata (v nadaljevanju: omejevalni sporazum). Družba EKA je navedeno prošnjo utemeljila z listinskimi dokazi in ustno izjavo (točki 54 in 55 obrazložitve izpodbijane odločbe).

5 Komisija je 30. septembra 2003 sprejela odločbo, s katero je družbi EKA odobrila pogojno imuniteto pred globami v skladu s točko 15 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 (točka 55 obrazložitve izpodbijane odločbe).

6 Komisija je 10. septembra 2004 na družbo Finnish Chemicals, tožečo stranko in družbo Aragonesas v skladu s členom 18(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL 2003, L 1, str. 1) naslovila zahteve za posredovanje podatkov (točka 56 obrazložitve izpodbijane odločbe).

7 Tožeča stranka je 18. oktobra 2004 v odgovoru na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov, navedeno v točki 6 zgoraj, vložila prošnjo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 (točka 57 obrazložitve izpodbijane odločbe).

8 Družba Finnish Chemicals je 29. oktobra 2004 na Komisijo vložila prošnjo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 in ji ustno posredovala podatke o omejevalnem sporazumu. Družba Finnish Chemicals je navedeno prošnjo potrdila z dopisom z dne 2. novembra 2004 in hkrati predložila listinske dokaze o svojem sodelovanju pri zadevni kršitvi (točka 58 obrazložitve izpodbijane odločbe).

9 Komisija je med 4. novembrom 2004 in 11. aprilom 2008 v skladu s členom 18(2) Uredbe št. 1/2003 med drugim na tožečo stranko ter družbe Elf Aquitaine, Aragonesas, EKA in Finnish Chemicals naslovila zahteve za posredovanje podatkov. Z zadnjima dvema se je tudi sestala (točke od 59 do 65 obrazložitve izpodbijane odločbe).

10 Komisija je tožečo stranko z dopisom z dne 11. julija 2007 obvestila, da bo njeno prošnjo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 zavrnila (točka 563 obrazložitve izpodbijane odločbe).

11 Komisija je z dopisom z istega dne tudi obvestila družbo Finnish Chemicals, da ji bo v skladu z obvestilom o prizanesljivosti iz leta 2002 odobrila od 30- do 50-odstotno znižanje globe, ki bi ji bila sicer naložena (točka 583 obrazložitve izpodbijane odločbe).

12 Komisija je 27. julija 2007 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga je naslovila na tožečo stranko ter na družbe EKA, Akzo Nobel NV, Finnish Chemicals, ELSA, Elf Aquitaine, Aragonesas in Uralita. Te so nanj odgovorile v predpisanem roku (točki 66 in 67 obrazložitve izpodbijane odločbe).

13 Tožeča stranka in družba Elf Aquitaine sta 20. novembra 2007 posebej izkoristili pravico do izjave na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje (točka 68 obrazložitve izpodbijane odločbe).

14 Komisija je 11. junija 2008 sprejela izpodbijano odločbo, ki je bila tožeči stranki vročena dva dni zatem.

15 Komisija je v izpodbijani odločbi v bistvu navedla, da so tožeča stranka ter družbe EKA, Finnish Chemicals in Aragonesas uporabljale strategijo stabilizacije trga natrijevega klorata, katere končni cilj je bila razdelitev obsega prodaje natrijevega klorata, uskladitev politike določanja cen za njihove kupce in s tem povečanje njihove marže. Delovanje omejevalnega sporazuma je temeljilo na rednih stikih med konkurenti v obliki dvo- ali večstranskih srečanj in telefonskih pogovorov brez kakršne koli

vnaprej določene sheme. Po mnenju Komisije so te tajne prakse trajale od 21. septembra 1994 za družbi EKA in Finnish Chemicals, od 17. maja 1995 za tožečo stranko, od 16. decembra 1996 za družbo Aragonesas in od 13. februarja 1997 za družbo ELSA. Navedene prakse naj bi trajale do 9. februarja 2000, vsaj glede tožeče stranke ter družb EKA, Finnish Chemicals in Aragonesas (točke od 69 do 71 obrazložitve izpodbijane odločbe).

16 Komisija posebej glede protipravnega ravnanja tožeče stranke poudarja, da dejstva, ki so navedena v izpodbijani odločbi, kažejo na to, da je ta neposredno sodelovala pri zadevnih protikonkurenčnih ravnanjih. Komisija prav tako poudarja, da je imela družba Elf Aquitaine med celotnim trajanjem kršitve v lasti 97 % kapitala tožeče stranke. Zato Komisija meni, da je mogoče predpostavljati, da se je morala tožeča stranka prilagoditi politiki, ki jo je opredelila njena matična družba, in da zato ni mogla ravnati samostojno. Komisija je zato ugotovila, da je mogoče domnevati, da je družba Elf Aquitaine odločilno vplivala na tožečo stranko, kar naj bi bilo potrjeno tudi z dodatnimi indici, ki jih je navedla (točki 384 in 386 obrazložitve izpodbijane odločbe).

17 Pri izračunu zneska globe, ki je bila med drugim naložena tožeči stranki in družbi Elf Aquitaine, se je Komisija oprla na Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice) (točka 498 obrazložitve izpodbijane odločbe).

18 Na prvem mestu, Komisija navaja, da je za določitev osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki, treba upoštevati znesek, ki ustreza 19 % vrednosti prodaje proizvodov, na katere se je nanašal omejevalni sporazum. Prvič, ker je tožeča stranka pri kršitvi sodelovala najmanj štiri leta in osem mesecev, Komisija meni, da je treba ta znesek pomnožiti s pet, da bi se upoštevalo trajanje kršitve. Drugič, da bi bili zadevna podjetja in zlasti tožeča stranka odvrnjeni od sodelovanja pri horizontalnih sporazumih glede določanja cen, Komisija meni, da je treba naložiti dodaten znesek globe, ki

ustreza 19 % vrednosti navedene prodaje. Zato ugotavlja, da je treba tožeči stranki in družbi Elf Aquitaine solidarno naložiti globo v višini 22.700.000 EUR (točke 510 in od 521 do 523 obrazložitve izpodbijane odločbe).

19 Poleg tega Komisija glede prilagoditve osnovnega zneska globe poudarja, da je zaradi obteževalnih okoliščin ob sprejetju izpodbijane odločbe že sankcionirala tožečo stranko s tremi odločbami, s katerimi je bila spoznana za odgovorno za tajna ravnanja. Komisija navaja, da so to Odločba 85/74/EGS z dne 23. novembra 1984 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81 ES] (IV/30.907 – Peroksidni proizvodi) (UL 1985, L 35, str. 1, v nadaljevanju: odločba o peroksidnih proizvodih), Odločba 86/398/EGS z dne 23. aprila 1986 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81 ES] (IV/31.149 – Polipropilen) (UL L 230, str. 1, v nadaljevanju: odločba o polipropilenu) in Odločba 94/599/ES z dne 27. julija 1994 o postopku na podlagi člena [81 ES] (IV/31.865 – PVC) (UL L 239, str. 14, v nadaljevanju: odločba o PVC). Komisija v bistvu meni, da ponovna kršitev tožeče stranke utemeljuje naložitev 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe. Prav tako ne navaja nobene olajševalne okoliščine v korist tožeče stranke in družbe Elf Aquitaine, ki bi utemeljila znižanje globe. Natančneje, Komisija meni, da ob upoštevanju vseh dejstev v zadevi „nobena izjemna okoliščina“ ni taka, da bi utemeljila odobritev znižanja globe tožeči stranki v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 (točke 525, 526, 538 in 544 obrazložitve izpodbijane odločbe).

20 Dalje, Komisija v bistvu navaja, da je treba družbi Elf Aquitaine, da bi se zagotovil dovolj odvračalen učinek glob in ob upoštevanju dejstva, da ima ta družba še posebej velik promet, ki presega prodajo blaga, na katero se nanaša kršitev, in ki nenazadnje absolutno močno presega promet drugih zadevnih podjetij, naložiti 70-odstotno

povišanje osnovnega zneska globe (točke 545, 548 in 559 obrazložitve izpodbijane odločbe).

21 Poleg tega Komisija ugotavlja, da so globe, ki jih namerava naložiti tožeči stranki in družbi Elf Aquitaine, nižje od 10 % njunega celotnega prometa leta 2007, in da so globe, ki bi jima bile lahko naložene pred obvestilom o prizanesljivosti iz leta 2002, 43.130.000 EUR za tožečo stranko in 38.590.000 EUR za družbo Elf Aquitaine (točki 551 in 552 obrazložitve izpodbijane odločbe).

22 Nazadnje, Komisija meni, da se tožeči stranki ne bi smelo odobriti nobenega znižanja globe na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, ker podatki, ki jih je ta posredovala, niso imeli nobene velike dodane vrednosti v smislu točke 21 navedenega obvestila. Nasprotno, Komisija meni, da ji je družba Finnish Chemicals predložila dokaze, ki so imeli veliko dodano vrednost v smislu člena 21 istega obvestila. Zato ji je odobrila 50-odstotno znižanje zneska globe, ki bi ji bila drugače naložena (točke 580, 588 in 591 obrazložitve izpodbijane odločbe).

23 Člena 1 in 2 izreka izpodbijane odločbe določata:

„Člen 1

Naslednja podjetja so kršila člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP s sodelovanjem v navedenih obdobjih v več dogovorih in usklajenih ravnanjih, da bi določala obseg prodaje, cene, si izmenjevala občutljive tržne informacije o cenah in obsegu

prodaje ter spremljala izvajanje protikonkurenčnih dogovorov za natrijev klorat na trgu v EGP:

(a) [EKA] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(b) Akzo Nobel […] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(c) Finnish Chemicals […] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(d) [ELSA] od 13. februarja 1997 do 9. februarja 2000;

(e) [tožeča stranka] od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000;

(f) Elf Aquitaine […] od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000;

(g) Aragonesas […] od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000;

(h) Uralita […] od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000.

Člen 2

Za kršitve, navedene v členu 1, so bile podjetjem naložene naslednje globe:

(a) EKA […] in Akzo Nobel […] skupno in solidarno: 0 EUR;

(b) Finnish Chemicals […]: 10.150.000 EUR, od tega skupno in solidarno z [ELSA] (v likvidaciji): 50.900 EUR;

(c) [tožeča stranka] in Elf Aquitaine […] skupno in solidarno: 22.700.000 EUR;

(d) [tožeča stranka]: 20.430.000 EUR;

(e) Elf Aquitaine […]: 15.890.000 EUR;

(f) Aragonesas […] in Uralita […] skupno in solidarno: 9.900.000 EUR.

[…]“

24 Komisija je v členu 3 izreka izpodbijane odločbe podjetjem, navedenim v členu 1 te odločbe, odredila takojšnje prenehanje kršitev, če tega še niso storila, in opustitev ponovitve kakršnih koli dejanj ali ravnanj, opisanih v členu 1 te odločbe, ter kakršnih koli dejanj ali ravnanj, ki imajo enak ali podoben cilj ali učinek.

25 V členu 4 izreka izpodbijane odločbe so našteti naslovniki izpodbijane odločbe, ki so podjetja iz člena 1 navedene odločbe.

Postopek in predlogi strank

26 Tožeča stranka je 19. avgusta 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

27 Splošno sodišče (drugi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca sklenilo začeti ustni postopek. Prav tako je Komisiji postavilo nekaj vprašanj in od nje zahtevalo, naj predloži nekatere dokumente. Komisija je na vprašanja odgovorila v predpisanem roku, vendar je zavrnila predložitev prepisa ustne prošnje za imuniteto družbe EKA.

28 Stranke so ustno podale stališča in odgovorile na vprašanja, ki jim jih je na obravnavi 2. junija 2010 postavilo Splošno sodišče.

29 Splošno sodišče je s sklepom z dne 11. junija 2010 v zadevi Arkema France proti Komisiji (T-343/08, neobjavljen v ZOdl.) Komisiji naložilo, naj predloži prepis ustne prošnje za imuniteto družbe EKA in dovolilo, da se s tem dokumentom seznanijo odvetniki tožeče stranke v sodnem tajništvu Splošnega sodišča. Komisija je v predpisanem roku predložila ta dokument, s katerim so se odvetniki tožeče stranke seznanili v sodnem tajništvu Splošnega sodišča. Nasprotno pa tožeča stranka v predpisanem roku ni odgovorila na pisno vprašanje Splošnega sodišča, ki je želelo izvedeti, ali ta dokument ustreza dokumentu, do katerega je dovolila dostop v okviru upravnega postopka pred Komisijo.

30 Ustni postopek se je končal 27. julija 2010.

31 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– primarno, na podlagi člena 230 ES izpodbijano odločbo v delu, v katerem se ta nanaša na tožečo stranko, razglasi za ničnо;

– podredno, na podlagi člena 229 ES odpravi ali zniža globo, ki ji je bila naložena z izpodbijano odločbo;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

32 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

A – *Primarno, predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe*

33 Tožeča stranka v utemeljitev svojega predloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša nanjo, navaja štiri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava in napačno ugotovitev dejanskega stanja v zvezi s pripisovanjem odgovornosti za kršitev tožeče stranke družbi Elf Aquitaine. Drugi tožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava v zvezi s povišanjem osnovnega zneska globe, naloženega tožeči stranki zaradi ponovne kršitve. Tretji tožbeni razlog se nanaša na dejstvo, da je Komisija napačno ugotovila, da tožeči stranki ni bilo mogoče odobriti znižanja globe na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002. Četrti tožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava in napačno ugotovitev dejanskega stanja s strani Komisije, ker ji ni odobrila nobenega znižanja globe v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.

1. *Dopustnost*

34 Komisija je vložila ugovora nedopustnosti, ki se nanašata, prvič, na prvi predlog tožeče stranke in, drugič, na njen prvi tožbeni razlog.

a) Prvi ugovor nedopustnosti: nedopustnost prvega predloga tožeče stranke

35 Komisija trdi, da prvi predlog tožeče stranke ni dopusten. Po njenem mnenju nobeden od tožbenih razlogov, navedenih v točki 33 zgoraj, ne more povzročiti ničnosti izpodbijane odločbe v celoti.

36 Čeprav tožeča stranka v svojih vlogah ne navaja nobene trditve, s katero bi nasprotovala prvemu ugovoru nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija, je treba poudariti, da je v odgovorih na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi pojasnila, da je v okviru prvega predloga predlagala razglasitev ničnosti člena 2(c) in (d) izpodbijane odločbe, kar je bilo zabeleženo v zapisniku obravnave.

37 Splošno sodišče ugotavlja, da tožeča stranka v okviru drugega, tretjega in četrtega tožbenega razloga, ki so navedeni v točki 33 zgoraj, v bistvu izpodbija znesek glob, ki ji jih je naložila Komisija s členom 2(c) in (d) izpodbijane odločbe. V skladu s členom 44(1) Poslovnika Splošnega sodišča ti tožbeni razlogi utemeljujejo njen predlog za razglasitev delne ničnosti navedenega člena.

38 Zato je treba ugotoviti, da je prvi predlog tožeče stranke, ker se nanaša izključno na razglasitev ničnosti člena 2(c) in (d) izpodbijane odločbe, dopusten. Prvi ugovor nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija, je zato treba zavrniti kot neutemeljen.

b) Drugi ugovor nedopustnosti: nedopustnost prvega tožbenega razloga tožeče stranke

39 Komisija trdi, da prvi tožbeni razlog tožeče stranke, da je Komisija napačno pripisala odgovornost za kršitev, ki jo je storila tožeča stranka, družbi Elf Aquitaine, ni dopusten, ker ta pripis nanjo ni negativno vplival. Meni zlasti, da naveden pripis ne vpliva na znesek glob, ki jih je naložila tožeči stranki. Komisija je v odgovorih na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi opozorila, da morebitna razglasitev ničnosti navedenega pripisa s strani Splošnega sodišča tožeči stranki v ničemer ne bi koristila, ker bi bila tako edina dolžnica globe, določene v členu 2(c) izpodbijane odločbe. Trditev tožeče stranke, da naj bi bila z izpodbijano odločbo globa, ki ji je bila naložena, zaradi prevzema njenih dejavnosti s strani družbe Elf Aquitaine na trgu polipropilena po sprejetju odločbe o polipropilenu povečana zaradi ponovne kršitve, naj ne bi bila utemeljena.

40 Tožeča stranka v svojih vlogah ne podaja nobene trditve, s katero bi nasprotovala drugemu ugovoru nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija. V odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi je navedla, da je menila, da je pripisovanje njenega protipravnega ravnanja družbi Elf Aquitaine vplivalo na znesek globe, ki ji je bila z izpodbijano odločbo naložena zaradi ponovne kršitve, ker je družba Elf Aquitaine po sprejetju odločbe o polipropilenu prevzela njene dejavnosti na trgu polipropilena.

41 V obravnavani zadevi je najprej treba opozoriti, da je glede na ustaljeno sodno prakso ničnostna tožba fizične ali pravne osebe dopustna le takrat, ko ima tožeča stranka interes za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta. Tak interes obstaja, kadar lahko razglasitev ničnosti tega akta stranki, ki jo je predlagala, prinese korist (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 13. julija 2000 v zadevi Parlament proti Richardu, C-174/99 P, Recueil, str. I-6189, točka 33, in z dne 10. septembra 2009 v zadevi Akzo Nobel in

drugi proti Komisiji, C-97/08 P, ZOdl., str. I-8237, točka 33 in navedena sodna praksa; glej sodbo Splošnega sodišča z dne 28. septembra 2004 v zadevi MCI proti Komisiji, T-310/00, ZOdl., str. II-3253, točka 44 in navedena sodna praksa).

42 Splošno sodišče mora zato preučiti, ali lahko prvi tožbeni razlog, ki ga je navedla tožeča stranka, tej prinese korist v smislu sodne prakse, navedene v točki 41 zgoraj.

43 Prvič, glede predloga za odpravo ali znižanje globe iz člena 2(c) izpodbijane odločbe je treba najprej opozoriti, da je ta globa 22.700.000 EUR in da je bila naložena solidarno tožeči stranki in družbi Elf Aquitaine. Dalje, kot je razvidno iz točk 510 in od 521 do 523 obrazložitve izpodbijane odločbe, katerih vsebina je povzeta v točki 18 zgoraj, je bil znesek te globe določen v skladu z določbami Smernic in ustreza 19 % vrednosti prodaje tožeče stranke, pomnožene s pet zaradi trajanja njenega sodelovanja pri zadevni kršitvi, zaradi odvračalnega učinka pa mu je bil prištet tudi dodatni znesek v višini 19 % vrednosti prodaje tožeče stranke. Zato, kot je opozorila Komisija v svojih vlogah, tožeča stranka pa tega ni prerekala, je bila ta globa določena na podlagi številčnih podatkov tožeče stranke, ne da bi Komisija za določitev zneska upoštevala številčne podatke družbe Elf Aquitaine.

44 Čeprav je bilo Splošnemu sodišču predlagano, naj ugotovi, da je Komisija napačno pripisala odgovornost za protipravno ravnanje zadevnega podjetja družbi Elf Aquitaine, pa taka ugotovitev ne bi imela posledic niti za samo naložitev globe, ki je bila naložena tožeči stranki s členom 2(c) izpodbijane odločbe zaradi njenega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu, niti za izračun zneska navedene globe. Po drugi strani, kot je v odgovorih na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi pravilno opozorila Komisija, bi zaradi take ugotovitve, če bi Splošno sodišče zaradi nje odpravilo globe,

naložene družbi Elf Aquitaine z izpodbijano odločbo, tožeča stranka postala edina dolžnica in ne več solidarna dolžnica globe iz člena 2(c) izpodbijane odločbe.

45 Drugič, glede globe iz člena 2(d) izpodbijane odločbe je najprej treba opozoriti, da – kot je razvidno iz točk 525 in 526 obrazložitve izpodbijane odločbe, katerih vsebina je povzeta v točki 19 zgoraj – je Komisija menila, da je treba v skladu s točko 28 Smernic zaradi ponovne kršitve za 90 % povišati osnovni znesek globe 22.700.000 EUR, ki je bila solidarno naložena tožeči stranki in družbi Elf Aquitaine. Poleg tega je Komisija tožeči stranki globo 20.430.000 EUR iz člena 2(d) izpodbijane odločbe naložila na podlagi odločbe o peroksidnih proizvodih, odločbe o polipropilenu in odločbe o PVC, katerih naslovnik je bila tožeča stranka.

46 Čeprav je bilo Splošnemu sodišču predlagano, naj ugotovi, da je Komisija napačno pripisala odgovornost za protipravno ravnanje zadevnega podjetja družbi Elf Aquitaine, taka ugotovitev ne bi vplivala na naložitev globe 20.430.000 EUR tej družbi zaradi ponovne kršitve in na izračun zneska navedene globe. Ta znesek namreč ustreza 90 % zneska 22.700.000 EUR iz člena 2(c) izpodbijane odločbe, ki je bil izračunan, kot je bilo ugotovljeno v točki 43 zgoraj, izključno na podlagi številčnih podatkov tožeče stranke.

47 V zvezi s tem je treba kot brezpredmetno zavrniti trditev, ki jo je tožeča stranka navedla v odgovor na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi (glej točko 40 zgoraj). Ker je bila namreč tožeča stranka, kot je razvidno iz člena 1 odločbe o polipropilenu, naslovnica te odločbe, na katero se je med drugim oprla Komisija za ugotovitev njenega ponavljajočega se ravnanja v izpodbijani odločbi, morebitna ugotovitev Splošnega sodišča, da je Komisija z izpodbijano odločbo nepravilno sankcionirala družbo

Elf Aquitaine, ne bi imela nikakršnega vpliva na samo naložitev globe iz člena 2(d) izpodbijane odločbe tožeči stranki in na izračun njenega zneska.

48 Glede na vse te ugotovitve je treba skleniti, da prvi tožbeni razlog tožeče stranke tej ne bi mogel prinesti koristi v smislu sodne prakse, navedene v točki 41 zgoraj.

49 Zato je treba drugemu ugovoru nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija, ugoditi in prvi tožbeni razlog tožeče stranke zavreči kot nedopusten.

2. *Vsebinska presoja*

a) Drugi tožbeni razlog: napačna uporaba prava v zvezi s povišanjem osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki, zaradi ponovne kršitve

50 Tožeča stranka v bistvu trdi, da Komisija ne bi smela zaradi ponovne kršitve za 90 % povišati osnovnega zneska globe, ki ji je bila naložena. Ta tožbeni razlog je razdeljen na tri dele.

Prvi del: kršitev pravice do obrambe in načela sorazmernosti glede upoštevanja odločbe o peroksidnih proizvodih za ugotovitev ponovne kršitve v izpodbijani odločbi

– Trditve strank

51 Prvič, tožeča stranka meni, da je Komisija kršila njeno pravico do obrambe, ker je upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih za ugotovitev ponovne kršitve kljub temu, da je v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah ni navedla. Čeprav tožeča stranka ne prereka tega, da ima Komisija v skladu s sodbo Splošnega sodišča z dne 25. oktobra 2005 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji (T-38/02, ZOdl., str. II-4407, v nadaljevanju: sodba Splošnega sodišča Danone, točki 56 in 57) pravico upoštevati obteževalno okoliščino glede ponovne kršitve v končni odločbi, ne da bi jo prej navedla v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, pa kljub temu meni, da se Komisija – ker je v navedenem obvestilu natančno navedla odločbe o sankcioniranju tožeče stranke, na katere se je nameravala opreti zaradi ponovne kršitve – v izpodbijani odločbi ne bi smela opreti na odločbo o peroksidnih proizvodih. Ker je namreč Komisija v opombi št. 361 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla le odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC, je tožečo stranko zavedla glede pomena obteževalne okoliščine, ki ga je tej okoliščini potem pripisala v izpodbijani odločbi, in ji tako v fazi navedenega obvestila preprečila podati pripombe o enajstletnem obdobju med sprejetjem odločbe o peroksidnih proizvodih in začetkom kršitve, ki je sankcionirana z izpodbijano odločbo.

52 Drugič, Komisija naj bi kršila načelo sorazmernosti, ker je v izpodbijani odločbi upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih za ugotovitev ponovne kršitve. Tožeča stranka meni, da naj bi bilo obdobje med sprejetjem odločbe o peroksidnih proizvodih in začetkom kršitve, ki je sankcionirana z izpodbijano odločbo, očitno predolgo. Iz prakse odločanja Komisije in iz sodbe Sodišča z dne 8. februarja 2007 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji (C-3/06 P, ZOdl., str. I-1331, v nadaljevanju: sodba

Sodišča Danone, točka 39) naj bi izhajalo, da naj več kot desetletno obdobje med ugotovitvijo prve kršitve in storitvijo druge kršitve ne bi omogočalo sklepa, da ima podjetje težnjo kršiti pravila o konkurenci. Upoštevanje odločbe o peroksidnih proizvodih v izpodbijani odločbi naj bi bilo zato še bolj nesorazmerno, saj obravnava dogodke, ki so se zgodili pred več kot tridesetimi leti. Poleg tega tožeča stranka opozarja, da je med koncem kršitve, sankcionirane z odločbo o PVC, in sprejetjem te odločbe preteklo sedem let.

53 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

54 Prvič, glede očitka tožeče stranke, da je bila kršena njena pravica do obrambe, ker Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah ni navedla odločbe o peroksidnih proizvodih, je najprej treba opozoriti, da Komisija v skladu z ustaljeno sodno prakso – kadar v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah izrecno navede, da bo preučila, ali je treba zadevnim podjetjem naložiti globe, in navede tudi glavne dejanske in pravne okoliščine, ki lahko vplivajo na naložitev globe, kot so teža in trajanje domnevne kršitve ter dejstvo, da je bila ta kršitev storjena namenoma ali iz malomarnosti – izpolni svojo obveznost spoštovanja pravice podjetij do izjave. Tako jim posreduje potrebne podatke za njihovo obrambo, ne le zoper ugotovitev o kršitvi, ampak tudi zoper dejstvo, da jim bo naložena globa (sodba Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 21, in zgoraj v točki 51 navedena sodba Splošnega sodišča Danone, točka 50).

55 Dalje, pri odmeri glob je pravica do obrambe zadevnih podjetij pred Komisijo zagotovljena z možnostjo predložitve pripomb o trajanju, teži in domnevno protikonkurenčni naravi kršitve. Poleg tega imajo podjetja dodatno jamstvo pri odmeri globe, saj Splošno sodišče odloča na podlagi pristojnosti za odločanje v sporu polne jurisdikcije in lahko med drugim v skladu s členom 31 Uredbe št. 1/2003 odpravi ali zniža globo (glej v tem smislu zgoraj v točki 51 navedeno sodbo Splošnega sodišča Danone, točka 51 in navedena sodna praksa).

56 Nazadnje, natančneje glede obteževalne okoliščine, ki se nanaša na ponovno kršitev, je treba poudariti, da v skladu s sodno prakso, prvič, samo dejstvo, da je Komisija v svoji prejšnji praksi odločanja menila, da nekateri dejavniki ne pomenijo obteževalne okoliščine pri odmeri globe, ne pomeni, da mora v poznejši odločbi presoditi enako. Drugič, možnost, ki jo ima v okviru neke druge zadeve podjetje, da se izjavi o predvideni ugotovitvi, da je ponovilo kršitev, nikakor ne pomeni, da mora Komisija tako ravnati v vseh primerih niti da tožeča stranka, če take možnosti ni, ne more v celoti uresničiti svoje pravice do izjave (glej zgoraj v točki 51 navedeno sodbo Splošnega sodišča Danone, točka 57 in navedena sodna praksa).

57 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, kot je Komisija opozorila v svojih vlogah, da je v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla, da namerava naložiti globe zadevnim podjetjem (glej točko 345 navedenega obvestila) in da bo upoštevala težo in trajanje kršitve v skladu s Smernicami (glej točko 346 navedenega obvestila). Poleg tega je Komisija navedla, da bo upoštevala morebitne olajševalne okoliščine, kot so določene v točki 29 Smernic, in morebitne obteževalne okoliščine, kot so določene v točki 28 Smernic, ki se izrecno sklicujejo na ponovno kršitev (glej točko 350 navedenega obvestila). Nazadnje, Komisija je upoštevala dejstvo, da so bile nekaterim

zadevnim podjetjem „že izdane odločbe v zvezi s podobno kršitvijo“ (glej točko 351 navedenega obvestila), kar glede tožeče stranke pojasnjuje z navedbo odločbe o polipropilenu in odločbe o PVC (glej opombo št. 361 navedenega obvestila).

58 Zato Komisija na podlagi elementov, ki jih je navedla v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah in ki so povzeti v točki 57 zgoraj, ni kršila pravice tožeče stranke do obrambe, ko je v izpodbijani odločbi v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah od 54 do 56 zgoraj, upoštevala obteževalno okoliščino, ki se nanaša na ponovno kršitev.

59 Zato je treba trditev tožeče stranke, da je bila kršena njena pravica do obrambe, ker jo je Komisija zavedla glede pomena obteževalne okoliščine glede ponovne kršitve, ki naj bi ga upoštevala v izpodbijani odločbi, in ji v fazi odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah preprečila, da bi navedla utemeljitve glede enajstletnega obdobja, ki je preteklo od sprejetja odločbe o peroksidnih proizvodih in začetkom njenega sodelovanja pri kršitvi, sankcionirani z izpodbijano odločbo, zavrniti kot neutemeljeno.

60 Ker je po eni strani namreč Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah izrecno navedla, da namerava zlasti glede tožeče stranke upoštevati obteževalno okoliščino, ki se nanaša na ponovno kršitev, in ker nikakor ni navedla, da se bo glede tega oprla le na odločbo o polipropilenu in na odločbo o PVC, na kateri se sklicuje v opombi št. 361 navedenega obvestila, tožeča stranka ni mogla izključiti tega, da bo Komisija to obteževalno okoliščino upoštevala na podlagi vseh prejšnjih odločb – kot je odločba o peroksidnih proizvodih – s katerimi bi bilo mogoče v zvezi z njo dokazati ponovno kršitev.

61 Ker po drugi strani Komisiji v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 56 zgoraj, v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah nikakor ni bilo treba navesti odločb, s katerimi je bila tožeča stranka že sankcionirana za sodelovanje pri omejevalnih sporazumih

in na katere se je nameravala opreti za ugotovitev ponovne kršitve v izpodbijani odločbi, sama nenavedba odločbe o peroksidnih proizvodih v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah ni niti taka, da bi ji preprečila uresničiti pravico do izjave, niti taka, da bi jo zavedla glede pomena obteževalne okoliščine, ki ga je Komisija upoštevala v izpodbijani odločbi.

62 Zato je treba ugotoviti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke njena pravica do obrambe ni bila kršena.

63 Drugič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, ker je za ponovno kršitev upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih, je treba najprej opozoriti, da v skladu s sodno prakso načelo sorazmernosti zahteva, da ukrepi institucij ne smejo prekoračiti tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev zastavljenega cilja. Pri odmeri glob je treba težo kršitve določiti glede na več dejavnikov in hkrati nobenemu od teh pripisovati nesorazmernega pomena glede na druge dejavnike presoje. Načelo sorazmernosti v teh okoliščinah pomeni, da mora Komisija odmeriti globo sorazmerno z dejavniki, ki se upoštevajo pri presoji teže kršitve, in da mora te dejavnike upoštevati skladno in objektivno upravičeno (glej sodbi Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v zadevi Jungbunzlauer proti Komisiji, T-43/02, ZOdl., str. II-3435, točke od 226 do 228 in navedena sodna praksa, in z dne 28. aprila 2010 v združenih zadevah Gütermann in Zwicky proti Komisiji, T-456/05 in T-457/05, ZOdl., str. II-1443, točka 264).

64 Poleg tega ima Komisija široko diskrecijsko pravico glede izbire dejavnikov, ki jih mora upoštevati pri odmeri glob, kot so zlasti posebne okoliščine zadeve, njen kontekst in odvračalni učinek glob, pri čemer ni treba navesti obveznega ali izčrpnega

seznama meril, ki bi jih bilo treba obvezno upoštevati (glej zgoraj v točki 52 navedeno sodbo Sodišča Danone, točka 37 in navedena sodna praksa).

65 Poleg tega je treba poudariti, da sta ugotovitev in presoja posebnih značilnosti ponovne kršitve del diskrecijske pravice Komisije in da ta ni vezana na morebitni zastaralni rok za tako ugotovitev (zgoraj v točki 52 navedena sodba Sodišča Danone, točka 38, in sodba Splošnega sodišča z dne 30. septembra 2009 v zadevi Hoechst proti Komisiji, T-161/05, ZOdl., str. II-3555, točka 141).

66 Ponovna kršitev je pomemben dejavnik, ki ga mora Komisija presoditi, ker je namen njegovega upoštevanja spodbuditi podjetja, ki so izkazala očitno težnjo kršiti pravila o konkurenci, da spremenijo svoje ravnanje. Komisija lahko zato v vsakem primeru upošteva indice, ki lahko potrdijo tako težnjo, skupaj s časom, ki je pretekel med zadevnimi kršitvami (zgoraj v točki 52 navedena sodba Sodišča Danone, točka 39, in zgoraj v točki 65 navedena sodba Hoechst proti Komisiji, točka 141).

67 Sodišče je tako ugotovilo, da ponavljanje kršitev pravil o konkurenci s strani nekega podjetja, ki jih med seboj ločijo sorazmerno kratka časovna obdobja, in sicer manj kot deset let, pričajo o njegovi težnji, da ne bo upoštevalo ustreznega sklepa glede ugotovitve kršitve navedenih pravil v zvezi z njim (zgoraj v točki 52 navedena sodba Sodišča Danone, točka 40).

68 Iz sodne prakse, navedene v točkah od 63 do 67 zgoraj, torej izhaja, da čeprav ni nobenega zastaralnega roka za ugotovitev Komisije, da gre za ponovno kršitev, pa kljub temu Komisija v skladu z načelom sorazmernosti ne sme brez časovne omejitve upoštevati ene ali več prejšnjih odločb, s katerimi je bilo podjetje sankcionirano.

69 V obravnavani zadevi je treba opozoriti, da tožeča stranka ni niti v upravnem postopku niti pred Splošnim sodiščem izpodbijala ugotovitve Komisije iz člena 1(e) izpodbijane odločbe, da je pri omejevalnem sporazumu sodelovala od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000.

70 Tožeča stranka poleg tega ne izpodbija niti datumov odločb, s katerimi jo je Komisija že sankcionirala zaradi njenega sodelovanja pri omejevalnih sporazumih, niti obdobij, v katerih je sodelovala pri omejevalnih sporazumih, ki jih je Komisija že sankcionirala. V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da je Komisija z odločbo o peroksidnih proizvodih ugotovila, da je kršitev trajala od leta 1961 do 13. decembra 1980 (člen 1 te odločbe). Dalje, Komisija je z odločbo o polipropilenu ugotovila, da je kršitev trajala od novembra 1977 do konca leta 1982 ali začetka leta 1983 (člen 1, prva alinea, te odločbe). Nazadnje, Komisija je z odločbo o PVC ugotovila, da je kršitev trajala od avgusta 1980 do maja 1984 (točki 8 in 54 obrazložitve te odločbe).

71 Iz ugotovitev v točkah 69 in 70 zgoraj je razvidno, da je tožeča stranka s tem, da je od leta 1961 do maja 1984 redno sodelovala pri omejevalnih sporazumih, za katere je bila sankcionirana najprej leta 1984, nato leta 1986 in nazadnje leta 1994, kršila pravila o konkurenci in da je kljub tem odločbam svoje protipravno ravnanje ponovila s sodelovanjem pri novem omejevalnem sporazumu od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000, ki je bil sankcioniran z izpodbijano odločbo.

72 Zato je Komisija za ugotovitev, da gre za ponovno kršitev tožeče stranke, pravilno upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC, saj te odločbe, ki so bile sprejete v kratkih časovnih presledkih – zadnja je bila sprejeta eno leto preden je tožeča stranka začela sodelovati pri kršitvi, sankcionirani z izpodbijano odločbo – pričajo o njeni težnji kršiti pravila o konkurenci. Zato Komisija s tem, da je te odločbe upoštevala pri presoji ponavljajočega se ravnanja tožeče stranke, ni kršila načela sorazmernosti.

73 Trditve tožeče stranke, prvič, da je iz zgoraj v točki 52 navedene sodbe Sodišča Danone (točka 40) razvidno, da Komisija za ponovno kršitev ne bi smela upoštevati odločbe o peroksidnih proizvodih ob upoštevanju dejstva, da je med sprejetjem te odločbe in začetkom kršitve, sankcionirane z izpodbijano odločbo, preteklo zelo dolgo obdobje, in sicer enajst let, drugič, da se odločba o peroksidnih proizvodih nanaša na dogodke izpred več kot trideset let in, tretjič, da je med koncem kršitve, sankcionirane z odločbo o PVC, in sprejetjem te odločbe preteklo sedem let, je treba zavrniti kot brezpredmetne. Te trditve namreč nikakor ne morejo izpodbiti ugotovitve iz točke 72 zgoraj.

74 Zato je treba kot neutemeljena zavrniti očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, ker je za ugotovitev ponovne kršitve upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih, in posledično prvi del tega tožbenega razloga v celoti.

Drugi del: kršitev načela *non bis in idem* in načela sorazmernosti glede na dejstvo, da je Komisija za ugotovitev ponovne kršitve odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC že upoštevala v štirih prejšnjih odločbah, s katerimi je sankcionirala tožečo stranko

– Trditve strank

75 Prvič, tožeča stranka meni, da je Komisija kršila načelo *non bis in idem*, po katerem v skladu s sodno prakso osebi, ki ji je že bila izrečena sankcija, ni mogoče ponovno soditi ali jo sankcionirati za isto dejanje. V obravnavani zadevi bi Komisija morala ugotoviti, da je odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC že upoštevala v štirih odločbah, ki jih je sprejela med letoma 2003 in 2006 in

s katerimi je sankcionirala tožečo stranko (v nadaljevanju: štiri odločbe, sprejete med letoma 2003 in 2006). Te odločbe so bile Odločba Komisije C(2003) 4570 konč. in popravek C(2004) 4 z dne 10. decembra 2003 o postopku iz člena 81 [ES] in iz člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/E-2/37.857 – organski peroksidi) (UL 2005, L 110, str. 44, v nadaljevanju: odločba o organskih peroksidih), Odločba Komisije C(2004) 4876 z dne 19. januarja 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. C.37.773 – MCAA) (UL 2006 L 353, str. 12), Odločba Komisije C(2006) 1766 z dne 3. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F/C.38.620 – vodikov peroksid in perborat) (UL L 353, str. 54, v nadaljevanju: odločba o vodikovem peroksidu) in Odločba Komisije C(2006) 2098 konč. z dne 31. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F/38.645 – Metakrilati) (UL 2006 L 322, str. 20, v nadaljevanju: odločba o metakrilatih). Tožeča stranka v bistvu trdi, da odločba, v kateri je Komisija za ugotovitev ponovne kršitve upoštevala prejšnjo kršitev, tej v novi odločbi prepoveduje isto kršitev upoštevati za sklicevanje na obteževalno okoliščino, ki se nanaša na ponovno kršitev.

76 Drugič, tožeča stranka trdi, da je Komisija s tem, da je povišala osnovni znesek globe zaradi ponovne kršitve na podlagi istih dejstev iz petih različnih zadev, kršila načelo sorazmernosti. Navedeno povišanje naj bi bilo namreč nekoristno in nesorazmerno glede na cilj odvračanja.

77 Povišanje osnovnega zneska globe v izpodbijani odločbi zaradi ponovne kršitve naj bi bilo sprejemljivo le, če je do ravnanja, očitanega z izpodbijano odločbo, prišlo pozneje kot do ravnanja, v zvezi s katerim so bile izdane štiri odločbe, sprejete med letoma 2003 in 2006, in ni sovpadalo z njim. Ker so bile namreč kršitve, sankcionirane s štirimi odločbami, sprejetimi med letoma 2003 in 2006, storjene sočasno s tistimi, ugotovljenimi z izpodbijano odločbo, navedene odločbe pa niso bile sprejete v času ravnanj,

sankcioniranih z izpodbijano odločbo, tožeča stranka ni imela možnosti spremeniti svojega ravnanja na trgu natrijevega klorata.

78 Po mnenju tožeče stranke naj bi bil s povišanjem zaradi ponovne kršitve, ki ustreza 50 % osnovnega zneska globe, po zgledu globe, naložene s štirimi odločbami, sprejetimi med letoma 2003 in 2006, ustrezno izpolnjen cilj odvračanja, zastavljen v izpodbijani odločbi.

79 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

80 Na prvem mestu, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo *non bis in idem*, ker je odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC upoštevala, na eni strani, v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, in na drugi strani, v izpodbijani odločbi, je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo *non bis in idem*, ki je temeljno načelo prava Skupnosti in je poleg tega določeno v členu 50 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, razglašene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1), na področju konkurence prepoveduje, da bi bilo podjetje ponovno obsojeno ali preganjano zaradi protikonkurenčnega ravnanja, za katero je že bilo kaznovano ali glede katerega v prejšnji odločbi, zoper katero ni več mogoče vložiti pravnega sredstva, ni bila ugotovljena njegova odgovornost (sodbi Sodišča z dne 5. maja 1966 v združenih zadevah Gutmann proti Komisiji, 18/65 in 35/65, Recueil, str. 149, točka 172, in z dne 15. oktobra 2002 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, Recueil, str. I-8375, točka 59, ter zgoraj v točki 51 navedena sodba Splošnega sodišča Danone, točka 184).

81 Pri uporabi načela *non bis in idem* velja trojni pogoj, in sicer isto dejansko stanje, isti storilec in isti pravno varovan interes (sodba Sodišča z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 338, in zgoraj v točki 51 navedena sodba Splošnega sodišča Danone, točka 185).

82 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da upoštevanje prejšnjih kršitev v izpodbijani odločbi s strani Komisije ni ponovno sankcioniranje navedenih kršitev, ampak le sankcioniranje tožeče stranke zaradi njenega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu z izpodbijano odločbo ob upoštevanju njenega ponavljajočega se protipravnega ravnanja. Zato dejstvo, da je Komisija že upoštevala iste kršitve v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, ne pomeni kršitve načela *non bis in idem*.

83 Vsekakor je treba poudariti, da kumulativni pogoji za uporabo načela *non bis in idem*, navedeni v točki 81 zgoraj, niso izpolnjeni, ker ne gre za isto dejansko stanje. Komisija z izpodbijano odločbo tožečo stranko namreč sankcionira zaradi njenega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu, ki ga prej ni niti preganjala niti sankcionirala, česar tožeča stranka niti ne trdi.

84 Komisija zato s tem, da je v izpodbijani odločbi za ugotovitev ponovne kršitve upoštevala odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC, čeprav je te tri odločbe prav tako upoštevala že v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, ni kršila načela *non bis in idem*.

85 Zato je treba ta očitek tožeče stranke zavrniti kot neutemeljen.

86 Na drugem mestu, glede trditve tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, ker je v izpodbijani odločbi uporabila povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve, je treba, prvič, v zvezi s tem kot neutemeljeno zavrniti utemeljitev, da je bil cilj odvračanja z upoštevanjem odločbe o peroksidnih proizvodih, odločbe o polipropilenu in odločbe o PVC v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, že dosežen.

87 Ker mora namreč Komisija v okviru preizkusa teže kršitve, ki jo namerava sankcionirati, upoštevati ponovno kršitev, ki jo stori podjetje (zgoraj v točki 52 navedena sodba Sodišča Danone, točka 26), ji dejstvo, da je odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC že upoštevala v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, ni preprečilo, da v izpodbijani odločbi upravičeno upošteva navedene tri odločbe, da bi tožečo stranko odvrnila od ponavljanja kršitev v prihodnosti.

88 Po drugi strani je treba poudariti, da bi bilo v nasprotju s ciljem odvračanja, če bi Komisija upoštevala dejstvo, da je v prejšnji odločbi za ugotovitev ponovne kršitve upoštevala prvo kršitev, da bi v poznejši odločbi izključila povišanje osnovnega zneska globe zaradi navedene kršitve. Taka rešitev bi bila namreč z vidika odvračalnega učinka globe neučinkovita in bi pripeljala do položaja, v katerem se podjetju, ki ponavlja kršitve, znesek globe, ki mu je naložena, ne bi postopno poviševal na podlagi števila kršitev, ki jih je storilo, ampak bi se mu zanemarljiv znesek globe, ki bi mu bila lahko naložena, postopno zniževal na podlagi vse večjega števila odločb o naložitvi globe.

89 Drugič, trditev tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, ker ji je naložila novo povišanje zaradi ponovne kršitve, čeprav so se štiri odločbe, sprejete

med letoma 2003 in 2006, nanašale na isto dejansko stanje kot izpodbijana odločba in ji zato ni bila dana nikakršna možnost, da bi spremenila svoje ravnanje na trgu natrijevega klorata, je treba zavrniti kot brezpredmetno. V obravnavani zadevi je namreč brez pomena dejstvo, da se štiri odločbe, sprejete med letoma 2003 in 2006, nanašajo na isto dejansko stanje kot izpodbijana odločba, ker se je Komisija v izpodbijani odločbi, da bi dokazala, da tožeča stranka ponavlja kršitve, oprla izključno na odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC, v zvezi s katerimi pa tožeča stranka ne prereka dejstva, da so bile sprejete pred začetkom kršitve, sankcionirane z izpodbijano odločbo.

90 Glede na vse te ugotovitve je treba kot neutemeljena zavrniti očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, kakor je opredeljeno v točki 63 zgoraj, in posledično drugi del tega tožbenega razloga v celoti.

Tretji del: kršitev načel sorazmernosti, enakega obravnavanja in dobrega upravljanja zaradi 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki, zaradi ponovne kršitve

– Trditve strank

91 Tožeča stranka podredno trdi, da čeprav bi Komisija v izpodbijani odločbi pravilno povišala osnovni znesek globe zaradi ponovne kršitve, pa bi s tem, da je določila 90-odstotno stopnjo navedenega povišanja, vseeno kršila načela sorazmernosti, enakega obravnavanja in dobrega upravljanja.

92 Najprej, tožeča stranka meni, da v obravnavani zadevi 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve nikakor ni upravičeno, saj je bilo to povišanje v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, 50-odstotno. Splošno sodišče bi moralo zato v obravnavani zadevi navedeno povišanje znižati na 50 %.

93 Poleg tega tožeča stranka meni, da je 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve nesorazmerno, ker je bilo tudi družbi Elf Aquitaine z izpodbijano odločbo naloženo 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka.

94 Nazadnje, tožeča stranka opozarja, da so kljub upoštevanju diskrecijske pravice Komisije pri odmeri glob in strogosti Smernic kršitve, ki so sankcionirane z odločbo o organskih peroksidih in z odločbo o metakrilatih, storjene sočasno s kršitvijo, sankcionirano z izpodbijano odločbo. Poleg tega naj bi uporaba Smernic, ki določajo povišanje globe zaradi ponovne kršitve, izhajala le iz neobičajno dolgega obdobja, v katerem je Komisija preiskovala to zadevo. Tožeča stranka zato ne bi smela trpeti škodljivih posledic neskrbnega delovanja, ki ga je izkazala Komisija pri preiskavi te zadeve.

95 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

96 Prvič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, ker naj bi bilo 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve

v obravnavani zadevi nesorazmerno, je treba najprej opozoriti, da lahko Komisija na podlagi člena 23(2) in (3) Uredbe št. 1/2003 z odločbo naloži globe podjetjem, ki kršijo člen 81 ES, in v tem okviru upošteva težo in trajanje kršitve.

97 Poleg tega je v točki 28, prva alinea, Smernic določeno:

„Osnovni znesek globe se lahko poveča, kadar Komisija ugotovi, da obstajajo oteževalne okoliščine, kot so:

– kadar podjetje nadaljuje ali ponovi enako ali podobno kršitev, potem ko Komisija ali nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ugotovi, da je to podjetje kršilo člen 81 [ES] ali člen 82 [ES]. Osnovni znesek se bo povečal do 100 % za vsako ugotovljeno kršitev […]“

98 Dalje, ugotoviti je treba, da je člen 23(2) in (3) Uredbe št. 1/2003 ustrezna pravna podlaga za upoštevanje ponovne kršitve pri izračunu globe (glej po analogiji zgoraj v točki 52 navedeno sodbo Sodišča Danone, točke od 27 do 29).

99 Poleg tega Smernice, ki jih je Komisija sprejela za izračun glob, zagotavljajo pravno varnost podjetij, ker določajo metodologijo, ki jo mora uporabiti Komisija pri odmeri glob (glej v tem smislu zgoraj v točki 52 navedeno sodbo Sodišča Danone, točka 23). Uprava v posameznem primeru ne more odstopiti od te metodologije, ne da bi

navedla razloge, ki so v skladu z načelom enakega obravnavanja (sodba Sodišča z dne 18. maja 2006 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, C-397/03 P, ZOdl., str. I-4429, točka 91).

100 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da prejšnja praksa odločanja Komisije ni pravni okvir za globe na področju konkurence (sodba Splošnega sodišča z dne 30. septembra 2003 v zadevi Michelin proti Komisiji, T-203/01, Recueil, str. II-4071, točka 292). Komisija ima pri odmeri glob široko diskrecijsko pravico in ni vezana na svoje prejšnje presoje (glej sodbo Sodišča z dne 24. septembra 2009 v združenih zadevah Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, ZOdl., str. I-8681, točka 123 in navedena sodna praksa). Ta široka diskrecijska pravica ji omogoča, da ravnanje podjetij usmeri k spoštovanju pravil o konkurenci (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, točka 216). V tem okviru ji ni treba uporabiti natančnih matematičnih formul (zgoraj navedena sodba Michelin proti Komisiji, točka 292).

101 Nazadnje, dejstvo, da je Komisija v preteklosti za nekatere vrste kršitev uporabljala določeno raven glob, ji ne preprečuje, da ne bi dvignila te ravni v mejah, določenih v Uredbi št. 1/2003, če je to potrebno za zagotovitev izvajanja politike o konkurenci. Učinkovita uporaba pravil o konkurenci nasprotno zahteva, da ima Komisija možnost kadar koli prilagoditi raven glob potrebam te politike (sodba Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 169, in zgoraj v točki 51 navedena sodba Splošnega sodišča Danone, točka 395).

102 V obravnavani zadevi je najprej treba ugotoviti, da je Komisija pri določitvi 90-odstotne stopnje povišanja osnovnega zneska globe v izpodbijani odločbi zaradi ponovne kršitve ravnala v skladu s členom 23(2) in (3) Uredbe št. 1/2003 in s točko 28, prva

alinea, Smernic, česar tožeča stranka ne prereka. Poleg tega v nasprotju s trditvami tožeče stranke in v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 100 in 101 zgoraj, dejstvo, da ji je Komisija v prejšnjih odločbah naložila 50-odstotno povišanje osnovnega zneska globe, ne omejuje njene diskrecijske pravice pri določitvi stopnje povišanja osnovnega zneska globe v izpodbijani odločbi.

103 Po drugi strani je treba poudariti, da tožeča stranka ne navaja nobene utemeljitve, s katero bi dokazala, da je Komisija ob upoštevanju okoliščin obravnavane zadeve, ki kažejo na njeno veliko težnjo kršiti pravila o konkurenci, v obravnavani zadevi s tem, da je za 90 % povišala osnovni znesek globe, prekoračila svojo diskrecijsko pravico.

104 Zato tožeči stranki ni uspelo dokazati, da je Komisija s tem, da je zaradi ponovne kršitve za 90 % povišala osnovni znesek globe, ki ji je bila naložena, kršila načelo sorazmernosti, kakor je bilo opredeljeno v točki 63 zgoraj.

105 Poleg tega je treba trditev tožeče stranke, da naj bi bilo 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve nesorazmerno, ker je bilo družbi Elf Aquitaine naloženo 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka, zavrniti kot neutemeljeno.

106 Najprej je treba poudariti, da – ker ni sporno, da 70-odstotno povišanje osnovnega zneska ni bilo naloženo tožeči stranki, ampak le družbi Elf Aquitaine, s katero tožeča stranka ob sprejetju izpodbijane odločbe ni tvorila enotnega podjetja v smislu člena 81 ES – tega povišanja ni mogoče upoštevati pri presoji, ali je globa, naložena samo tožeči stranki zaradi ponovne kršitve, nesorazmerna. Poleg tega ti povišanji sledita

različnima ciljema odvračanja. Čeprav je namreč 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki s členom 2(d) izpodbijane odločbe, utemeljeno z dodatno potrebo po odvračanju glede na njeno težnjo kršiti pravila o konkurenci, pa 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe, naložene družbi Elf Aquitaine s členom 2(e) navedene odločbe, sledi cilju zagotavljanja odvračilnega učinka globe, naložene tej družbi, ob upoštevanju dejstva, da je ta družba zaradi znatno višjega skupnega prometa od drugih udeležencev omejevalnega sporazuma lažje zbrala potrebna sredstva za plačilo globe.

107 Zato je treba očitek tožeče stranke, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti, zavrniti kot delno neutemeljen in delno brezpredmeten.

108 Drugič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ker bi ji morala z izpodbijano odločbo naložiti le 50-odstotno povišanje osnovnega zneska globe, tako kot v štirih odločbah, sprejetih med letoma 2003 in 2006, je treba opozoriti, da navedeno načelo v skladu s sodno prakso zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo Sodišča z dne 3. maja 2007 v zadevi Advocaten voor de Wereld, C-303/05, ZOdl., str. I-3633, točka 56 in navedena sodna praksa).

109 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da zgolj dejstvo, da je Komisija v svoji prejšnji praksi odločanja uporabila določeno stopnjo povišanja osnovnega zneska globe v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 100 in 101 zgoraj, ne pomeni, da ob upoštevanju okoliščin obravnavane zadeve ni imela pravice v izpodbijani odločbi povišati

te stopnje v mejah, ki jih je določila s Smernicami, da bi tožečo stranko spodbudila k temu, da spremeni svoje protikonkurenčno ravnanje.

110 Zato je treba očitek tožeče stranke glede kršitve načela enakega obravnavanja, ki izhaja iz uporabe 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, ki ji je bilo naloženo zaradi ponovne kršitve, zavrniti kot neutemeljen.

111 Tretjič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija s tem, da je uporabila 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve, kršila načelo dobrega upravljanja, je treba opozoriti, da je v skladu s sodno prakso v primerih, v katerih imajo institucije Unije diskrecijsko pravico, da bi lahko izpolnjevale svoje naloge, upoštevanje jamstev, ki jih v upravnih postopkih podeljuje pravni red Skupnosti, še bolj temeljnega pomena. Med temi jamstvi je zlasti obveznost, da pristojna institucija skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne vidike posameznega primera (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14, ter sodbi Splošnega sodišča z dne 24. januarja 1992 v zadevi La Cinq proti Komisiji, T-44/90, Recueil, str. II-1, točka 86, in z dne 20. marca 2002 v zadevi ABB Asea Brown Boveri proti Komisiji, T-31/99, Recueil, str. II-1881, točka 99).

112 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da – kot je razvidno iz točk od 525 do 527 obrazložitve izpodbijane odločbe – je Komisija, ki ji v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 100 zgoraj, pri odmeri glob ni treba uporabiti natančnih matematičnih formul, pravilno ugotovila, da je treba naložiti višjo stopnjo povišanja osnovnega zneska globe, ker „prve globe, ki so bile naložene tožeči stranki, te niso spodbudile k spremembi

ravnanja“ (točka 525 obrazložitve izpodbijane odločbe). Poleg tega tožeča stranka ni navedla niti utemeljitve niti dokaza, s katerima bi utemeljila trditev, da Komisija ni skrbno in nepristransko preučila okoliščin obravnavane zadeve, s čimer bi utemeljila 90-odstotno povišanje osnovnega zneska globe ob upoštevanju velike nagnjenosti tožeče stranke h kršitvi pravil o konkurenci.

113 Zato tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija v obravnavani zadevi kršila načelo dobrega upravljanja.

114 V zvezi s tem je treba trditev tožeče stranke, da ne bi smela trpeti škodljivih posledic neskrbnega ravnanja Komisije v okviru preiskave te zadeve, zaradi katerega naj bi slednja za dejansko stanje obravnavane zadeve uporabila Smernice, ki naj bi v bistvu močno sankcionirale ponovnega kršitelja, zavrniti kot neutemeljeno. Po eni strani namreč tožeča stranka ne navaja nobene trditve ali dokaza, s katerima bi dokazala, da Komisija te zadeve ni preučila v razumnem roku. Ker, po drugi strani, učinkovita uporaba pravil Skupnosti o konkurenci zahteva, da lahko Komisija kadar koli spremeni višino glob za potrebe svoje politike (glej zgoraj v točki 51 navedeno sodbo Splošnega sodišča Danone, točke od 210 do 212 in navedena sodna praksa), se ji ne sme očitati, da se je pri določanju stopnje povišanja osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve oprla na Smernice, za katere tožeča stranka ne prereka, da se uporabljajo za dejstva v obravnavani zadevi.

115 Zato je treba kot neutemeljena zavrniti tretji očitek tožeče stranke in drugi tožbeni razlog v celoti.

b) Tretji tožbeni razlog: neodobritev znižanja globe tožeči stranki na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002

Trditve strank

116 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija storila napako, ker ji ni odobrila od 30- do 50-odstotnega znižanja globe na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002. Bila naj bi drugo podjetje, ki je Komisiji 18. oktobra 2004 poslala prošnjo na podlagi navedenega obvestila. Dokazi, ki ji jih je predložila, pa naj bi imeli veliko dodano vrednost glede na dokaze, ki jih je takrat imela Komisija v svojem spisu.

117 Na prvem mestu, tožeča stranka opozarja, da je pristop Komisije, ki ga je uporabila v izpodbijani odločbi, v protislovju s strogo kronološko razlago iz odločbe o vodikovem peroksidu. Komisija naj bi s to odločbo kljub zelo omejenim posredovanim podatkom odobrila 40-odstotno znižanje globe drugemu podjetju, ki je vložilo prošnjo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.

118 Na drugem mestu, tožeča stranka meni, da so podatki, ki jih je posredovala Komisiji, tej omogočili, da potrdi podatke, ki izhajajo le iz prošnje za imuniteto družbe EKA. Komisija naj bi zato v točkah od 565 do 577 obrazložitve izpodbijane odločbe napačno ugotovila, da podatki, ki jih je posredovala tožeča stranka, niso imeli nobene večje dodane vrednosti, saj naj bi bilo z njimi mogoče le potrditi podatke, ki jih je Komisija že imela in ki sta jih posredovali družba EKA v svoji prošnji za imuniteto in družba

Finnish Chemicals v odgovoru na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov z dne 10. septembra 2004.

119 Prvič, tožeča stranka opozarja, da je družba Finnish Chemicals v odgovoru na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov z dne 10. septembra 2004 le odgovorila na vprašanja o svoji organiziranosti in potrdila izvedbo srečanj, ki jih je navedla družba EKA, ter imena udeležencev teh srečanj. Vendar naj družba Finnish Chemicals ne bi niti pojasnila vsebine navedenih srečanj niti potrdila podatkov, ki jih je predložila družba EKA, da je obstajal omejevalni sporazum na trgu natrijevega klorata.

120 Drugič, tožeča stranka opozarja, da je prvo podjetje, ki je potrdilo izjave družbe EKA in zlasti pet v nadaljevanju navedenih podatkov. Najprej, potrdila naj bi, da je bil v devetdesetih letih oblikovan sistem razdelitve kupcev in prodaje, ki je prenehal obstajati na začetku leta 2000. Dalje, potrdila naj bi ustno prošnjo za imuniteto družbe EKA, da je obstajal sistem kompenzacije, ki je v primeru pozitivnega odstopanja, ugotovljenega med obsegom prodaje, ki je bil dovoljen udeležencu omejevalnega sporazuma, in prodaje, ki jo je ta realiziral, oškodovanim proizvajalcem omogočil, da v naslednjem letu povečajo obseg prodaje. Prav tako naj bi pojasnila, da so bila tri povišanja cen uspešna. Poleg tega naj bi predložila več podatkov o sporu med udeleženci omejevalnega sporazuma glede kupca družbe MODO. Nazadnje, navedla naj bi, da se je omejevalni sporazum končal leta 2000 po sprejetju programov spoštovanja konkurenčnega prava.

121 Po eni strani naj bi iz vsega navedenega izhajalo, da so podatki, ki jih je predložila tožeča stranka, Komisiji omogočili, da potrdi in dopolni podatke, ki jih je predložila družba EKA, glede narave in trajanja omejevalnega sporazuma, njegovega delovanja in njegovega vpliva na zadevni trg, česar družba Finnish Chemicals v svojem odgovoru na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov z dne 10. septembra 2004 ni potrdila.

122 Po drugi strani naj bi imel prispevek tožeče stranke veliko dodano vrednost, ker naj bi z opisom kršitve, ki je zelo podoben opisu družbe EKA, omogočila potrditev bistvenih elementov omejevalnega sporazuma in povečanje zmožnosti Komisije, da dokaže kršitev. Sama prošnja za imuniteto družbe EKA naj bi namreč imela le omejeno dokazno vrednost, saj – kot je sama priznala v svoji ustni prošnji za imuniteto – podatkov, ki jih je posredovala, ni bilo vedno mogoče preveriti in bi jih lahko drugi udeleženci omejevalnega sporazuma izpodbijali. Kot je Komisija ugotovila v več drugih odločbah, naj bi potrditev podatkov, ki jih Komisija že ima, utemeljila znižanje globe na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.

123 Na tretjem mestu, tožeča stranka meni, da je bilo s podatki, ki jih je posredovala Komisiji, pojasnjenih več novih elementov, ki ta jih prej ni imela in ki so močno povečali njeno zmožnost dokazati zadevna dejstva. V zvezi s tem prav tako opozarja, da iz sodne prakse izhaja, da Komisija ne sme dajati prednosti nekaterim dokumentom, ki jih je predložilo neko podjetje, v škodo dokumentov, ki jih je prej predložilo drugo podjetje, in da dodana vrednost podatkov, ki jih posreduje neko podjetje, ne sme biti odvisna od izbire Komisije, ali jih bo uporabila ali ne.

124 Prvič, tožeča stranka naj bi, kot je navedla v točkah 201 in 211 svojih pripomb v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, obvestila Komisijo o obstoju dokumenta, na katerega se sklicuje v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe in katerega kopije ni shranila ter ki za vsakega skupnega kupca natančno navaja obseg prodaje, ki je bil vsakemu proizvajalcu natrijevega klorata dovoljen v okviru razdelitve trgov. Obstoj takega dokumenta naj bi dokazoval stopnjo strukturiranosti omejevalnega sporazuma.

125 Drugič, tožeča stranka naj bi bila v svojih pripombah v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah prvo podjetje, ki je navedlo kupce celinske Evrope, ki so bili predmet razdelitve obsega prodaj med proizvajalci natrijevega klorata. Zato meni, da bi ta podatek Komisiji lahko omogočil, da presodi geografsko razširjenost omejevalnega sporazuma in bi lahko bil podlaga za zahteve za posredovanje podatkov, da bi se preverilo, ali je do povišanj cen res prišlo. V zvezi s tem pojasnjuje, da sta bila, nasprotno od trditev Komisije, od devetih kupcev, ki jih je navedel predstavnik tožeče stranke, L., le dva, ki ju je predhodno že navedla družba EKA.

126 Na četrtem mestu, tožeča stranka trdi, da tudi samo besedilo izpodbijane odločbe kaže na to, da se je Komisija oprla na več podatkov, ki jih je posredovala za dokaz obstoja kršitve in potrditev več podatkov, ki so jih posredovali drugi viri. V zvezi s tem se sklicuje na točke 76, 98, 207, 254, 273 in 284 obrazložitve izpodbijane odločbe ter opombe št. 116, 118, 142, 259, 305, 325 in 337 navedene odločbe.

127 Dalje, tožeča stranka pojasnjuje, da v nasprotju s trditvami Komisije v točki 254 obrazložitve izpodbijane odločbe ni obravnavan sestanek, ki je potekal spomladi leta 2000 in katerega obstoj je bilo nemogoče potrditi, ampak sestanek leta 1999 z družbo Finnish Chemicals, na katerem je ta izjavila, da „je izključni dobavitelj [kupca] družbe MODO [po] sporazumu med njeno matično družbo in družbo MODO, pri čemer je bil razdrt sporazum med družbama EKA in Finnish Chemicals ter [njo samo] v zvezi s tem kupcem“.

128 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

129 Komisija je v obvestilu o prizanesljivosti iz leta 2002 opredelila pogoje, pod katerimi so podjetja, ki sodelujejo z njo v okviru preiskave o omejevalnem sporazumu, lahko oproščena plačila globe oziroma se jim lahko odobri znižanje globe, ki bi jo sicer morala plačati.

130 V skladu s točko 20 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 „se lahko podjetjem, ki ne izpolnjujejo pogojev [za oprostitev plačila globe,] kljub temu zniža globa, ki bi jim bila sicer naložena“.

131 Točka 21 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 določa, da „mora podjetje, da lahko zahteva [znižanje globe na podlagi točke 20 navedenega obvestila,] Komisiji predložiti dokaze o domnevni kršitvi, ki imajo večjo dodano vrednost kot dokazi, ki jih Komisija že ima, in mora prenehati sodelovati pri domnevno nezakoniti dejavnosti najkasneje ob predložitvi teh dokazov“.

132 V točki 23(b), prvi pododstavek, obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 so določeni trije razredi znižanja globe. Prvo podjetje, ki izpolni pogoj iz točke 21 navedenega obvestila, je namreč upravičeno do od 30- do 50-odstotnega znižanja globe, drugo podjetje do od 20- do 30-odstotnega znižanja, vsa naslednja podjetja pa največ do 20-odstotnega znižanja globe.

133 Točka 23(b), drugi pododstavek, obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 določa, da „bo Komisija za določitev ravni znižanja v okviru teh razredov upoštevala datum, ko so bili dokazi, ki izpolnjujejo pogoj iz točke 21 [navedenega obvestila], predloženi, in stopnjo njihove dodane vrednosti“ in da „lahko prav tako upošteva obseg in trajnost sodelovanja podjetja po datumu predložitve dokazov“.

134 Iz sodne prakse izhaja, da ima Komisija glede metode izračuna glob široko diskrecijsko pravico in lahko v zvezi s tem upošteva več dejavnikov, med katerimi je tudi sodelovanje zadevnih podjetij med preiskavo, ki jo opravljajo njene službe. Komisija mora v tem okviru opraviti zahtevno presojo dejstev, kot je tista, ki se nanaša na sodelovanje navedenih podjetij (sodba Sodišča z dne 10. maja 2007 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-328/05 P, ZOdl., str. I-3921, točka 81, in zgoraj v točki 63 navedena sodba Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 219).

135 Poleg tega je v okviru presoje sodelovanja udeležencev omejevalnega sporazuma mogoče izpodbijati le očitno napako Komisije pri presoji, saj ima ta široko diskrecijsko pravico pri presoji kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, predvsem v primerjavi z drugimi podjetji (zgoraj v točki 134 navedena sodba SGL Carbon proti Komisiji, točka 88). V zvezi s tem je prav tako treba opozoriti, da čeprav mora Komisija obrazložiti, zakaj meni, da so dokazi, ki jih v okviru obvestila o prizanesljivosti predložijo podjetja, prispevek, ki znižanje naložene globe utemeljuje ali ne, pa morajo podjetja, ki želijo v zvezi s tem izpodbijati odločbo Komisije, dokazati, da Komisija brez takih podatkov, ki so jih ta podjetja prostovoljno posredovala, ne bi mogla dokazati bistvenih elementov kršitve in torej sprejeti odločbe o naložitvi glob (zgoraj v točki 100 navedena sodba Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 297).

136 Poleg tega znižanje glob zaradi sodelovanja podjetij, ki so kršila konkurenčno pravo, temelji na preudarku, da tako sodelovanje Komisiji olajša nalogo ugotavljanja obstoja kršitve in, po potrebi, njenega prenehanja (zgoraj v točki 101 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točka 399, in sodba Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi Finnboard proti Komisiji, T-338/94, Recueil, str. II-1617, točka 363). Ob upoštevanju razloga za znižanje Komisija ne more prezreti koristnosti predloženega podatka, ki je nujno odvisna od dokazov, ki jih že ima (zgoraj v točki 63 navedena sodba Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 220).

137 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da če podjetje v okviru sodelovanja zgolj potrdi, in sicer manj natančno in izrecno, nekatere podatke, ki jih je v okviru sodelovanja že posredovalo drugo podjetje, potem stopnje sodelovanja tega podjetja, čeprav bi bilo v določeni meri lahko koristno za Komisijo, ni mogoče šteti za primerljivo s sodelovanjem prvega podjetja, ki je posredovalo navedene podatke. Izjava, ki zgolj potrjuje izjavo, ki jo je Komisija že prejela, namreč bistveno ne olajša nalog Komisije. Zato tudi ne more biti zadostna, da bi upravičevala znižanje globe zaradi sodelovanja (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji, T-44/00, ZOdl., str. II-2223, točka 301; zgoraj v točki 51 navedeno sodbo Danone, točka 455, in zgoraj v točki 63 navedeno sodbo Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 222).

138 Nazadnje, sodelovanje podjetja v preiskavi ne upravičuje nobenega znižanja globe, kadar to sodelovanje ne presega tega, kar izhaja iz njegovih obveznosti iz člena 18 Uredbe št. 1/2003 (sodba Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji, T-12/89, Recueil, str. II-907, točki 341 in 342, in zgoraj v točki 51 navedena sodba Danone, točka 451).

139 V obravnavani zadevi je najprej treba poudariti, da ni sporno, da je bila tožeča stranka, kot je razvidno iz točke 561 obrazložitve izpodbijane odločbe, drugo podjetje za družbo EKA, ki je vložilo prošnjo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002. Kot je poudarila Komisija v točki 565 obrazložitve izpodbijane odločbe in ne da bi tožeča stranka to prerekala, samo podatki iz točke 3 odgovora z dne 18. oktobra 2004 na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov z dne 10. septembra 2004 (v nadaljevanju: odgovor tožeče stranke) pomenijo podatke, ki presegajo njeno obveznost odgovoriti na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jo je Komisija naslovila nanjo na podlagi člena 18 Uredbe št. 1/2003. Podatki iz točke 3 odgovora tožeče stranke, ki se nanašajo na sestanek, ki ga je imela 24. septembra 2004 s svojim uslužbencem, L., so se neposredno nanašali na dejstva, povezana z zadevno kršitvijo.

140 Torej je treba le glede na podatke iz točke 3 odgovora tožeče stranke preučiti štiri očitke, ki jih navaja, da bi se ugotovilo, ali je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, da je menila, da podatki, ki ji jih je predložila tožeča stranka, niso imeli velike dodane vrednosti in zato niso upravičevali odobritve od 30- do 50-odstotnega znižanja zneska globe, ki ji je bila naložena.

141 Prvič, očitek tožeče stranke, da bi ji morala Komisija z izpodbijano odločbo odobriti znižanje globe, kot je to storila z odločbo o vodikovem peroksidu, kljub zelo omejenim podatkom, ki jih je posredovala o zadevnem omejevalnem sporazumu v tej zadnjenavedeni odločbi, je treba zavrniti kot neutemeljen. Namreč, poleg dejstva, da mora Komisija vprašanje, ali sodelovanje, ki ga ponudi podjetje, upravičuje odobritev znižanja globe, preučiti glede na obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002 in ne glede na svojo prejšnjo prakso odločanja, s trditvijo tožeče stranke ni mogoče dokazati, da imajo podatki, ki jih je posredovala, v okoliščinah obravnavane zadeve veliko dodano

vrednost glede na dokaze, ki jih je Komisija že imela na voljo ob vložitvi njene prošnje na podlagi navedenega obvestila.

142 Drugič, glede očitka tožeče stranke, da je bila prvo podjetje, ki je potrdilo podatke, ki jih je posredovala družba EKA v svoji ustni prošnji za imuniteto, je treba preučiti pet podatkov, za katere tožeča stranka meni, da imajo za Komisijo veliko dodano vrednost.

143 Najprej, ker je tožeča stranka obvestila Komisijo, da „so nekateri proizvajalci natrijevega klorata konec leta 1993 uvedli sistem razdelitve kupcev in prodaje“, je Komisija v točki 569 obrazložitve izpodbijane odločbe poudarila, da „[je tožeča stranka] potrdila obstoj splošnega sistema, vendar ni predložila nobenega pisnega dokaza iz obdobja, na katero se dejstva nanašajo, s katerim bi bilo mogoče lažje dokazati zadevna dejstva“. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da ni upoštevala tega, da bi ta podatek lahko imel veliko dodano vrednost, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, ki izhaja iz ustne prošnje za imuniteto družbe EKA, in sicer da je ta Komisijo že obvestila o takem sistemu, tožeča stranka namreč ni niti potrdila tega podatka s pisnimi dokazi niti dodatno pojasnila datumov, krajev, pogojev in deležev glede navedene razdelitve prodaje in kupcev. Zato v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 137 zgoraj, same potrditve obstoja razdelitve obsega prodaje in kupcev s strani tožeče stranke v njeni ustni izjavi ni mogoče obravnavati, kot da ima veliko dodano vrednost.

144 Dalje, glede podatka, ki ga je posredovala tožeča stranka, in sicer da je obstajal sistem kompenzacije za oškodovane proizvajalce, ki jim je omogočil povečati obseg prodaje v naslednjem letu, je treba opozoriti, da – kot je bilo navedeno v točki 143 zgoraj – je Komisija v točki 569 obrazložitve izpodbijane odločbe poudarila, da „je glede sistema

razdelitve trgov natrijevega klorata že prejela podatke v okviru ustne izjave družbe EKA“ in da „je [tožeča stranka] potrdila obstoj splošnega sistema, vendar ni predložila nobenega pisnega dokaza iz obdobja, na katero se dejstva nanašajo, s čimer bi Komisija lažje dokazala zadevna dejstva“. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da temu podatku ni pripisala velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, ki izhaja iz ustne prošnje za imuniteto družbe EKA, in sicer da je ta Komisijo že obvestila o sistemu kompenzacije, uvedenem v nekaterih državah članicah, tožeča stranka namreč ni predložila niti pisnega dokaza o obstoju navedenega sistema niti podala pojasnil v svoji ustni izjavi glede datumov, krajev in pogojev navedenega sistema.

145 Glede okoliščine, da je tožeča stranka obvestila Komisijo, da so bila tri povišanja cen uspešna, je Komisija v zvezi s tem v točki 572 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da je [L.] glede povišanj cen v letih 1993, 1994 in 1995 zelo na splošno potrdil podatke, ki jih je posredovala družba EKA, ne da bi na svojo pobudo podal pojasnila glede zadevnih ravnanj“. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da temu podatku ni pripisala velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, ki izhaja iz ustne prošnje za imuniteto družbe EKA, in sicer da je ta Komisiji že posredovala podrobne podatke o rednosti, zneskih in sistemu teh povišanj cen, tožeča stranka namreč v podporo tem trditvam ni predložila niti dokazov niti dodatnih podrobnosti glede na tiste, ki jih je Komisija že imela, tako da ni bistveno olajšala naloge Komisije v smislu sodne prakse, navedene v točki 137 zgoraj.

146 Glede „več podatkov o sporu med udeleženci omejevalnega sporazuma“ po odločitvi kupca družbe MODO, da od sredine leta 1998 ne bo več kupoval pri tožeči stranki, in različnih sestankih, ki so sledili tej odločitvi leta 1999 in spomladi leta 2000, o čemer je tožeča stranka Komisijo obvestila, je treba poudariti, da je zadnja v točki 573 obrazložitve izpodbijane odločbe med drugim navedla, da „so izjave [L.] potrdile glavne

elemente izjav družb EKA in Finnish Chemicals, vendar […] niso podale novih elementov ali dodatnih dokazov, s katerimi bi se občutno povečala zmožnost Komisije, da dokaže zadevna dejstva". V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da temu podatku ni pripisala velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, da je družba EKA v svoji ustni prošnji za imuniteto obvestila Komisijo o obstoju spora med udeleženci omejevalnega sporazuma glede kupca družbe MODO, je namreč treba poudariti, da tožeča stranka v podporo teh trditev ni predložila niti dokazov niti podala pojasnil, s čimer bi Komisiji omogočila, da dokaže okoliščine kršitve, ki jo je morala – kot je izrecno razvidno iz točk 215 in 216 obrazložitve izpodbijane odločbe – ugotoviti na podlagi dokumentov, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals.

147 Poleg tega, glede podatka tožeče stranke, da je omejevalni sporazum prenehal sredi leta 2000 po sprejetju programov spoštovanja konkurenčnega prava, je Komisija v točki 575 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da „je [L.] le potrdil izjavo družbe EKA v zvezi s posledico sprejetja programov (spoštovanje konkurenčnega prava), ne da bi v zvezi s tem navedel nove dokaze". V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da temu podatku ni pripisala velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, da iz tega podatka samega ni razviden natančen datum, ki ga je Komisija ugotovila za določitev prenehanja kršitve, to je 9. februar 2000 (glej člen 1(e) izpodbijane odločbe), namreč zgolj ustna potrditev tega podatka, ki ga je Komisija že imela, s strani tožeče stranke Komisiji ni bistveno olajšala naloge v smislu sodne prakse, navedene v točki 137 zgoraj.

148 Glede na navedeno je treba očitek tožeče stranke, da so podatki, ki jih je posredovala Komisiji in ki so potrdili podatke, ki jih je ta že imela, imeli veliko dodano vrednost, zavrniti.

149 Tretjič, ker tožeča stranka meni, da so bili z nekaterimi podatki, ki jih je posredovala Komisiji, predstavljeni novi elementi, ki jih ta prej ni poznala in ki so občutno povečali njeno zmožnost dokazati zadevna dejstva, je treba preučiti podatka, na katera se sklicuje tožeča stranka v utemeljitev tega očitka.

150 Najprej, glede dejstva, da je tožeča stranka obvestila Komisijo o obstoju seznama, ki ga ni shranila in v katerem naj bi bil za vsakega skupnega kupca udeležencev omejevalnega sporazuma natančno naveden obseg prodaje, je treba ugotoviti, da Komisija s tem, da na podlagi tega ni odobrila nobenega znižanja globe, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Ker namreč tožeča stranka Komisiji – kot je ta navedla v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe – ni predložila navedenega seznama, ji ta podatek ni omogočil dokazati ravnanj, ki izpolnjujejo znake zadevne kršitve.

151 Dalje, glede dejstva, da je bila tožeča stranka prvo podjetje, ki je navedlo kupce celinske Evrope, ki so bili predmet razdelitve obsega prodaje, kar naj bi Komisiji omogočilo, da je opravila presojo geografske razsežnosti omejevalnega sporazuma, in služilo kot podlaga za zahteve za posredovanje podatkov, je treba ugotoviti, da čeprav se Komisija o tem v izpodbijani odločbi ni posebej izrekla, pa je v točki 576 obrazložitve te odločbe vseeno med drugim poudarila, da „je treba na splošno kakovost in število podatkov, ki jih je posredovala [tožeča stranka], šteti za zelo omejena“ in da „čeprav je [tožeča stranka] lahko zelo na splošno potrdila nekatere vidike delovanja omejevalnega sporazuma, pa tega ni storila tako, da bi zelo povečala zmožnost Komisije, da dokaže kršitev“. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija ni storila nobene očitne napake pri presoji. Čeprav je namreč seznam imen podjetij, ki so bila predmet omejevalnega sporazuma, dopolnil tistega, ki ga je Komisiji posredovala družba EKA, pa kljub temu tak podatek – ker ni pojasnil delovanja, datumov in številk sistema razdelitve obsega prodaje, katerega predmet so bila navedena podjetja – za Komisijo ni imel velike dodane vrednosti. Trditev, ki jo je tožeča stranka navedla na obravnavi, in sicer da bi Komisija lahko dopolnila podatke, ki ji jih je posredovala, s tem, da bi na

podjetja, ki so bila predmet omejevalnega sporazuma, naslovila zahteve za posredovanje podatkov, takega sklepa ne bi spremenila. Ker namreč tožeča stranka ni sama predložila teh podrobnih podatkov, ki jih je prav gotovo poznala, saj je sodelovala v navedenem sistemu razdelitve, dejstvo, da bi Komisija morda lahko potrdila ali dopolnila te podatke, tako da bi uporabila svoja preiskovalna pooblastila, ne spremeni sklepa, da podatek, ki ga je posredovala tožeča stranka, ni bistveno olajšal naloge Komisije, da dokaže ravnanja, ki izpolnjujejo znake zadevne kršitve.

152 Zato je treba tretji očitek tožeče stranke, da so imeli podatki, ki jih je posredovala Komisiji in ki jih ta prej ni poznala, veliko dodano vrednost, zavrniti kot neutemeljen.

153 Četrtič, glede očitka tožeče stranke, da samo besedilo izpodbijane odločbe kaže, da se je Komisija oprla na več podatkov, ki jih je posredovala za dokaz obstoja kršitve in potrditev nekaterih podatkov od drugih virov, je treba preučiti, ali je iz točk obrazložitve izpodbijane odločbe, na katere se sklicuje tožeča stranka in ki so navedene v točki 126 zgoraj, razvidno, da je dejansko zelo povečala zmožnost Komisije, da dokaže ravnanja, ki izpolnjujejo znake zadevne kršitve.

154 Najprej, v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi št. 116, ki se nanaša na navedeno točko, je Komisija opisala splošno delovanje omejevalnega sporazuma, za katerega so bili značilni zlasti „redni stiki v obliki dvo- ali večstranskih srečanj in telefonskih pogovorov, brez kakršne koli vnaprej določene sheme“. Komisija je temu dodala, da „je bil po navedbah [tožeče stranke] ob začetku delovanja omejevalnega

sporazuma sestavljen seznam skupnih kupcev in obsega prodaje, ki je bil dovoljen vsakemu proizvajalcu natrijevega klorata, udeležencu omejevalnega sporazuma", „vendar [tožeča stranka] zadevnega seznama Komisiji ni predložila". V zvezi s tem je zato treba ugotoviti, da ta podatek – v zvezi s katerim tožeča stranka po ugotovitvah Komisije ni predložila nobenega materialnega dokaza – iz istih razlogov, kot so navedeni v točkah 144 in 150 zgoraj, ni imel velike dodane vrednosti. Komisija torej s tem, da temu podatku ni pripisala take vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji.

155 Poleg tega je Komisija v opombi št. 118 izpodbijane odločbe poudarila, da je tožeča stranka „potrdila [ustne izjave družbe EKA o] obstoju sistema razdelitve trga in sistema kompenzacije, ki ju je opisala družba EKA". V zvezi s tem je treba opozoriti, da čeprav je tožeča stranka potrdila obstoj takega protikonkurenčnega ravnanja, ta podatek sam kljub temu ni zadostoval za to, da bi Komisija dokazala ravnanja, ki izpolnjujejo znake kršitve. Zato iz istih razlogov, kot so navedeni v točki 144 zgoraj, ni mogoče šteti, da je imel ta podatek, s katerim je bila Komisija že seznanjena, veliko dodano vrednost.

156 Dalje, v točki 98 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi št. 142, ki se nanaša nanjo, je Komisija med drugim navedla, da „je družba EKA tudi sporočila, da je bilo leta 1995 skupaj z družbo Finnish Chemicals in [tožečo stranko] odločeno, da ‚se bodo močno povišale cene' na Portugalskem zaradi razvrednotenja eskuda", da „dokazi, ki jih je predložila družba EKA, kažejo, da je podjetje leta 1995 povišalo cene, ki jih je zaračunavalo svojim portugalskim kupcem, za od 31 do 44 % glede na cene leta 1993", in da „[tožeča stranka] navaja povišanje cen leta 1995". Iz besedila izpodbijane odločbe je torej razvidno, da je bilo to povišanje cen leta 1995 dokazano na podlagi ustnih izjav in dokumentov, ki jih je predložila družba EKA, česar tožeča stranka ne prereka. Zato ni mogoče šteti, da ima ustna izjava, ki jo je podala tožeča stranka, čeprav

potrjuje izjavo družbe EKA, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 137 zgoraj, veliko dodano vrednost, ker jo je že posredovala družba EKA, tožeča stranka pa ni pojasnila navedenega povišanja cen.

157 Poleg tega je Komisija v točki 207 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi št. 259, ki se nanaša nanjo, poudarila, da „je treba navesti, da je v okviru razgovorov med družbo Finnish Chemicals in [tožečo stranko] v zvezi s [kupcem] družbe MODO, [L.] pozval [B.] (predstavnik družbe Quadrimex in uvoznik družbe Finnish Chemicals v Franciji), da bi razpravljala o obsegu prodaje, ki ga je izgubila [tožeča stranka]“, in da „se je [L.] med temi pogovori 2. in 5. oktobra 1998 pritoževal nad skandinavsko agresivnostjo in zahteval količinsko kompenzacijo za [tožečo stranko]“. V zvezi s tem je iz dokumentov, navedenih v opombi št. 257 izpodbijane odločbe in iz točke 4.3.1.20 navedene odločbe z naslovom „1998 – spor glede kupca družbe MODO“ razvidno, da se je Komisija – da bi dokazala natančno naravo stikov med konkurenti glede dobavljanja družbi MODO, datume teh stikov in razdeljen obseg prodaje – v celoti oprla na natančne podatke, ki ji jih je posredovala družba Finnish Chemicals. Komisija zato s tem, da podatku, ki ga je v zvezi s tem posredovala tožeča stranka, ni pripisala velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji.

158 Poleg tega je Komisija v točki 254 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi št. 305, ki se nanaša nanjo, poudarila, da je tožeča stranka izjavila, da „[L.] misli, da se spominja sestanka med družbo Finnish Chemicals in [tožečo stranko], da bi se pojasnilo vprašanje, zakaj se niso več spoštovala pravila razdelitve glede družbe MODO“, in da „je na tem sestanku, za katerega [L.] meni, da je potekal v prvem četrtletju leta 1999 na Finskem, družba Finnish Chemicals izjavila, da je postala izključni dobavitelj [družbe MODO po] sporazumu med njeno matično družbo in družbo MODO, s čimer je bil

razdrt sporazum med družbama EKA in Finish Chemicals ter [tožečo stranko] glede tega kupca". V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Komisija v točki 255 obrazložitve izpodbijane odločbe dodala, da „ker je bil sporazum med družbama MODO in Finnish Chemicals sklenjen šele septembra 1999, Komisija meni, da je [L.] zamenjal datuma in kraja in da se dejansko sklicuje na sestanek z dne 9. novembra 1999 v Københavnnu". Ker je ustna izjava, ki jo je podala tožeča stranka, tudi po njenem lastnem priznanju negotova („[L.] misli, da se spominja") pa tudi nenatančna, je vsekakor treba ugotoviti, da je Komisija – pri čemer tega podatka nikakor ni uporabila za dokaz ravnanj, ki izpolnjujejo znake kršitve – v točki 255 obrazložitve izpodbijane odločbe izrecno navedla, da ti podatki niso pravilni, česar tožeča stranka tudi ne prereka. Zato Komisija s tem, da je menila, da ta podatek, ki ni bil potrjen, ni imel velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji.

159 Poleg tega se v opombi št. 325 izpodbijane odločbe sklicuje na točko 273 obrazložitve navedene odločbe, v kateri je Komisija med drugim poudarila, da je tožeča stranka „navedla sestanek med družbama EKA in Finnish Chemicals ter [njo samo] ‚spomladi leta 2000'", za katerega se domneva, da gre za sestanek z dne 9. februarja 2000, opisan v točki 283 obrazložitve [izpodbijane odločbe]". V zadnjenavedeni točki obrazložitve je Komisija pojasnila, da je na koncu sestanka 9. februarja 2000 družba EKA „navedla, da je zavrnila vse nove razgovore s konkurenti". Komisija je v točki 284 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi št. 337, ki se nanaša nanjo, poudarila, da „so spremembe, ki so nastale na trgu natrijevega klorata v Skupnosti leta 1999 (zlasti v povezavi s sklenitvijo pogodbe o dobavi med družbama Finnish Chemicals in MODO), povzročile prenehanje pogodb med proizvajalci natrijevega klorata in da kljub nekaj telefonskim klicem in sestankom januarja in februarja leta 2000 […] raven običajnega sodelovanja, ki je vključevalo predvsem prizadevanja za razdelitev obsega prodaje, ni bila več obnovljena". Komisija je v opombi št. 337 izpodbijane odločbe pojasnila, da „se družba EKA in [tožeča stranka] sklicujeta na svoje programe (spoštovanje konkurenčnega prava), ki so bili uvedeni leta 1999 in 2000", medtem ko „družba Finnish Chemicals navaja, da stiki s konkurenti niso bili več aktualni, ko je bila sklenjena pogodba s [kupcem] družbe MODO". Glede na navedeno je treba poudariti, da Komisija

s tem, da je menila, da podatki, ki jih je posredovala tožeča stranka, niso imeli velike dodane vrednosti, ni storila nobene očitne napake pri presoji. Poleg dejstva, da podatek, ki ga je posredovala tožeča stranka, in sicer da naj bi omejevalni sporazum prenehal po uvedbi programov spoštovanja konkurenčnega prava, ni jasen glede natančnega datuma, ki ga je Komisija uporabila za ugotovitev prenehanja kršitve, je namreč Komisija na podlagi pojasnil družbe EKA – kot je razvidno iz točke 290 obrazložitve izpodbijane odločbe – lahko dokazala, da je kršitev prenehala s sestankom poklicnega združenja CEFIC 9. februarja 2000.

160 Zato je treba kot neutemeljena zavrniti četrti očitek tožeče stranke, da naj bi bilo iz samega besedila izpodbijane odločbe razvidno, da je posredovala podatek, ki je imel veliko dodano vrednost, in tretji tožbeni razlog v celoti.

c) Četrti tožbeni razlog: neodobritev znižanja globe tožeči stranki v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002

161 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija s tem, da ji ni odobrila znižanja globe v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, napačno uporabila pravo in napačno ugotovila dejansko stanje. Splošno sodišče meni, da je treba tri dele tega tožbenega razloga preučiti v nekoliko drugačnem vrstnem redu, kot jih navaja tožeča stranka.

Drugi del: napačna uporaba prava in napačna ugotovitev dejanskega stanja s strani Komisije, ker je ta menila, da sodelovanje tožeče stranke ne utemeljuje znižanja globe zaradi olajševalnih okoliščin, določenih s Smernicami

– Trditve strank

162 Tožeča stranka meni, da je Komisija napačno uporabila pravo in napačno ugotovila dejansko stanje, ker ji ni bilo odobreno nobeno znižanje globe zaradi olajševalnih okoliščin, čeprav Smernice v točki 29, četrta alinea, določajo tako znižanje. Meni, da namreč navedena točka – ki naj je Komisija ne bi smela razlagati ozko, tako da bi njeno uporabo omejila le na izjemne okoliščine – določa, da je podjetju, ki ni zadovoljivo sodelovalo s Komisijo na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, mogoče odobriti znižanje globe, če je dejansko sodelovalo z njo in če je to sodelovanje presegalo pravne obveznosti glede sodelovanja.

163 Prvič, tožeča stranka opozarja, da je Komisija v točkah od 385 do 398 obrazložitve Odločbe Komisije z dne 20. oktobra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81(1) [ES] (Zadeva COMP/C.38.281/B.2 – surovi tobak, Italija) uporabila točko 29, četrta alinea, Smernic za odobritev 50-odstotnega znižanja globe zaradi olajševalnih okoliščin podjetju, ki mu je bila odpravljena pogojna imuniteta pred globo, ki mu je bila priznana v okviru obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002. Zlasti ob upoštevanju te odločbe in drugih odločb Komisije naj ne bi bilo razumljivo, da tožeči stranki, ki ni izpodbijala dejstev in ki je sodelovala v postopku, ni bilo odobreno znižanje globe zaradi olajševalnih okoliščin.

164 Drugič, tožeča stranka meni, da je dejansko sodelovala s Komisijo. Ne samo, da naj bi že ob začetku preiskave priznala svoje sodelovanje pri kršitvi, kar zlasti izhaja iz dejstva, da je bila drugo podjetje, ki je začelo sodelovati s Komisijo, ampak naj bi tudi posredovala več podrobnosti, s katerimi je bilo mogoče pojasniti naravo in trajanje omejevalnega sporazuma, njegove udeležence in njegov način delovanja, kar je razvidno iz podatkov, ki jih je posredovala v svojem odgovoru z dne 18. oktobra 2004 na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov.

165 Tožeča stranka naj bi ponudila sodelovanje, ki je zelo presegalo sodelovanje, ki izhaja iz njenih pravnih obveznosti glede sodelovanja. Od vložitve prošnje na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 naj bi namreč tesno in stalno sodelovala s Komisijo, kar je razvidno iz odgovorov, ki jih je posredovala na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov z dne 16. februarja 2007. Ne samo, da naj bi se odrekla svojemu privilegiju zoper samoobtožbo, ampak naj bi tudi aktivno sodelovala pri ugotavljanju obstoja kršitve.

166 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

167 Tožeča stranka v bistvu meni, da je glede na sodelovanje, ki ga je nudila Komisiji med upravnim postopkom, ta napačno uporabila pravo in napačno ugotovila dejansko stanje, ker ji ni znižala globe na podlagi točke 29, četrta alinea, Smernic.

168 Najprej je treba poudariti, da se je Komisija v točki 29, četrta alinea, Smernic v okviru svojega pooblastila za presojo olajševalnih okoliščin, ki jih mora upoštevati pri odmeri glob, zavezala, da bo znižala globo, kadar „podjetje dejansko sodeluje s Komisijo, in sicer v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti in pravne obveznosti podjetja glede sodelovanja“.

169 Vendar uporaba točke 29, četrta alinea, Smernic ne pomeni, da je obvestilu o prizanesljivosti iz leta 2002 odvzet polni učinek. Ugotoviti je namreč treba, da točka 1 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 določa, da navedeno obvestilo „določa okvir za nagrajevanje sodelovanja podjetij, ki so ali so bila vključena v skrivne kartele z vplivom na trgovino v Skupnosti, pri preiskavah Komisije“. Iz besedila in sistematike navedenega obvestila je torej razvidno, da je podjetjem znižanje globe načeloma mogoče odobriti le, če izpolnjujejo stroge pogoje, določene v navedenem obvestilu.

170 Da bi se ohranil polni učinek obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, mora Komisija znižanje globe nekemu podjetju na podlagi točke 29, četrta alinea, Smernic odobriti le v izjemnih okoliščinah. Tako je zlasti, kadar je sodelovanje podjetja – pri čemer to presega njegovo zakonsko obveznost glede sodelovanja, ne daje pa mu pravice do znižanja globe na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 – za Komisijo objektivno koristno. Tako korist je treba ugotoviti, kadar Komisija svojo končno odločbo utemelji z dokazi, ki ji jih je predložilo podjetje v okviru svojega sodelovanja in brez katerih Komisija ne bi mogla v celoti ali delno sankcionirati zadevne kršitve.

171 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da tožeča stranka ni podala nobene trditve niti predložila nobenega dokaza, s katerima bi dokazala, da brez njenega sodelovanja Komisija ne bi mogla delno ali v celoti sankcionirati kršitve, ugotovljene z izpodbijano odločbo. Iz izpodbijane odločbe je vsekakor razvidno, da glede na nejasnost, nepravilnost in nepotrditev podatkov, ki jih je posredovala tožeča stranka (glej točke od 141 do 159 zgoraj), navedeni podatki za Komisijo niso bili koristni, ker se je oprla na dokaze, ki jih je pridobila za ugotovitev ravnanj, ki izpolnjujejo znake kršitve.

172 Zato tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija s tem, da ji ni odobrila znižanja globe na podlagi točke 29, četrta alinea, Smernic, napačno uporabila pravo ali storila očitno napako pri presoji.

173 Trditve, ki jih v zvezi s tem navaja tožeča stranka, tega sklepa ne spremenijo.

174 Prvič, trditev tožeče stranke, da bi ji moralo biti odobreno znižanje globe, ker se je odpovedala svojemu temeljnemu privilegiju zoper samoobtožbo, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Poleg dejstva, da se je tožeča stranka svobodno odločala, ali bo sodelovala s Komisijo ali pa bo izpodbijala svoje sodelovanje pri zadevni kršitvi, bi ji namreč Komisija morala odobriti znižanje na podlagi točke 29, četrta alinea, Smernic le, če bi bile v obravnavani zadevi podane okoliščine, navedene v točki 170 zgoraj.

175 Drugič, trditev tožeče stranke, da je Komisija v drugih zadevah odobrila znižanje globe podjetjem zaradi njihovega sodelovanja na podlagi točke 29, četrta alinea, Smernic, je treba zavrniti kot brezpredmetno. Ker je namreč vprašanje, ali bi Komisija

lahko v celoti ali delno sankcionirala omejevalni sporazum brez sodelovanja nekega podjetja, treba preučiti glede na okoliščine vsakega posameznega primera, taka trditev ne vpliva na ugotovitev iz točke 172 zgoraj, da tožeča stranka v obravnavani zadevi ni dokazala, da bi ji Komisija morala odobriti znižanje globe v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.

176 Zato je treba drugi del četrtega tožbenega razloga zavrniti kot delno neutemeljen in delno brezpredmeten.

Prvi del: kršitev načel dobrega upravljanja in sorazmernosti glede na neizpodbijanje dejstev in sodelovanje tožeče stranke

– Trditve strank

177 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načeli dobrega upravljanja in sorazmernosti. V zvezi s tem meni, da bi ji moralo biti glede na dejstvo, da je že ob začetku preiskave priznala svoje sodelovanje pri kršitvi in da ni izpodbijala dejstev, potem ko ji je bilo vročeno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, odobreno znižanje globe v obsegu, ki presega obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002.

178 Prvič, tožeča stranka meni, da neizpodbijanje dejstev utemeljuje znižanje globe iz treh razlogov. Najprej, za zadevno podjetje naj bi pomenilo, da se je odreklo svojemu temeljnemu privilegiju zoper samoobtožbo in izpodbijanju izjav drugih podjetij, ki so zaprosila za ugodno obravnavo. Dalje, presegalo naj bi zakonsko obveznost glede sodelovanja s Komisijo. Nazadnje, bistveno naj bi olajšalo delo Komisije.

179 Drugič, tožeča stranka opozarja, da je bila s sodno prakso priznana koristnost neizpodbijanja dejstev. Splošno sodišče naj bi v sodbi z dne 12. septembra 2007 v zadevi Prym in Prym Consumer proti Komisiji (T-30/05, neobjavljena v ZOdl., točka 251) ugotovilo, da je znižanje globe zaradi neizpodbijanja dejstev in sodelovanja utemeljeno, če je ravnanje zadevnega podjetja Komisiji omogočilo, da lažje ugotovi obstoj kršitve. Na obravnavi je tožeča stranka v zvezi s tem navedla tudi zgoraj v točki 65 navedeno sodbo Hoechst proti Komisiji (točke od 95 do 97) in zgoraj v točki 63 navedeno sodbo Gütermann in Zwicky proti Komisiji (točka 221). Pomembnost priznanja dejstev s strani podjetja pa naj bi posredno izhajala tudi iz zgoraj v točki 100 navedene sodbe Tokai Carbon in drugi proti Komisiji (točke 112, 418 in 457).

180 Tretjič, tožeča stranka poudarja, da je pomembnost neizpodbijanja dejstev priznala tudi Komisija s svojo prejšnjo prakso odločanja. Koristnost, značilna za priznanje kršitve, naj bi bila potrjena tudi s sprejetjem obvestila Komisije o vodenju postopkov poravnave za sprejetje odločb v skladu s členoma 7 in 23 Uredbe št. 1/2003 v kartelnih zadevah (UL 2008, C 167, str. 1, točki 32 in 33, v nadaljevanju: obvestilo o poravnavi), ki določa 10-odstotno znižanje zneska globe, ki bi ga bilo mogoče odobriti podjetju, če bi to priznalo svoje sodelovanje pri omejevalnem sporazumu. Postopek iz obvestila o poravnavi naj bi bil nadaljevanje prakse odločanja Komisije, ki zajema odobritev 10-odstotnega znižanja zneska globe v skladu s točko D, odstavek 2, Obvestila Komisije o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL 1996, C 207, str. 4,

v nadaljevanju: obvestilo o prizanesljivosti iz leta 1996), kadar podjetje „ne izpodbija resničnosti dejstev, s katerimi je Komisija utemeljila svoje obtožbe“. Poleg tega dejstvo – da obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002 drugače kot obvestilo o prizanesljivosti iz leta 1996 ne določa niti ne izključuje odobritve znižanja globe, kadar podjetje ne izpodbija dejstev – me nore omejiti obsega splošnih načel prava Skupnosti, kakršni sta načeli sorazmernosti in dobrega upravljanja.

181 Četrtič, tožeča stranka opozarja, da je na podlagi nemške in francoske zakonodaje ter zakonodaje Združenega kraljestva mogoče odobriti znižanje globe podjetju, ki v bistvu bodisi ne izpodbija resničnosti dejstev bodisi jih prizna.

182 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

183 Prvič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja, ker ji ni odobrila znižanja globe v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, je treba opozoriti, da mora pristojni organ, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točki 111 zgoraj, na podlagi načela dobrega upravljanja skrbno in nepristransko preučiti vse upoštevne elemente obravnavanega primera.

184 V obravnavani zadevi je iz točke 544 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija menila, da „glede na vsa zadevna dejstva ni bilo v tej zadevi nobene izjemne okoliščine, ki bi utemeljila odobritev znižanja globe [tožeči stranki] zaradi njenega dejanskega sodelovanja v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o [prizanesljivosti] iz leta 2002“. Komisija je v navedeni točki obrazložitve navedla, da „obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002 drugače kot obvestilo [o prizanesljivosti iz leta 1996] ne določa več znižanja globe zaradi [ne]izpodbijanja dejstev, Komisija pa v tej zadevi ni z ničimer nakazala, da bi lahko odobrila znižanje ‚v obsegu, ki presega‘ obvestilo [o prizanesljivosti iz leta 2002]“.

185 Zato je treba ugotoviti, da tožeča stranka, ki ne navaja nobene trditve ali dokaza o tem, da Komisija ni skrbno in nepristransko preučila sodelovanja, ki ga je ponudila v upravnem postopku, ni dokazala, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja.

186 Zato je treba ta očitek zavrniti kot neutemeljen.

187 Drugič, glede očitka, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti s tem, da tožeči stranki ni odobrila znižanja globe, ker ta ni izpodbijala dejstev in je sodelovala s Komisijo v upravnem postopku, je treba najprej opozoriti, da načelo sorazmernosti, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točki 63 zgoraj, pomeni, da mora Komisija globo odmeriti sorazmerno z dejavniki, ki jih upošteva pri presoji teže kršitve, in da mora te dejavnike uporabiti skladno in objektivno upravičeno.

188 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija s tem, da ni upoštevala, da neizpodbijanje dejstev z njene strani in njeno sodelovanje v upravnem postopku utemeljujeta znižanje globe, prekoračila svojo diskrecijsko pravico glede dejavnikov, ki jih mora upoštevati pri odmeri globe.

189 Prvič, trditev tožeče stranke, da iz prejšnje prakse odločanja Komisije izhaja, da je ta odobrila znižanja glob podjetjem, ki niso izpodbijala dejstev in ki so sodelovala z njo, je namreč treba zavrniti kot brezpredmetno. Čeprav ni sporno, da je točka D, odstavek 2, obvestila o prizanesljivosti iz leta 1996, ki jo je Komisija uporabila v okviru prejšnjih odločb o sankcioniranju omejevalnih sporazumov, na katere se sklicuje tožeča stranka, določala odobritev od 10- do 50-odstotnega znižanja zneska globe, kadar podjetje po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah „ni izpodbijalo resničnosti dejstev, s katerimi je Komisija utemeljila svoje obtožbe“, je treba ugotoviti, da se navedeno obvestilo, ki je bilo nadomeščeno z obvestilom o prizanesljivosti iz leta 2002, za dejstva obravnavane zadeve ne uporablja. V nasprotju s trditvami tožeče stranke in kot opozarja Komisija, je ta z nadomestitvijo obvestila o prizanesljivosti iz leta 1996 s tistim iz leta 2002, ki ne določa znižanja globe v primeru neizpodbijanja dejstev, nedvomno izključila možnost odobritve znižanja na podlagi tega v okviru obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 ali točke 29, četrta alinea, Smernic. Komisija mora namreč podjetju odobriti znižanje globe le, če to bodisi, kot je bilo med drugim navedeno v točki 131 zgoraj, predloži dokaze velike dodane vrednosti v smislu točke 21 navedenega obvestila bodisi, kot je bilo ugotovljeno v točki 170 zgoraj, posreduje podatke, brez katerih Komisija ne bi mogla v celoti ali deloma sankcionirati zadevne kršitve s končno odločbo.

190 Drugič, trditev tožeče stranke, da je iz sodne prakse, navedene v točki 179 zgoraj, razvidno, da mora Komisija odobriti znižanje globe podjetju, ki je omogočilo lažjo

ugotovitev kršitve, zlasti če je navedeno podjetje izrecno izjavilo, da ne izpodbija dejstev, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Ta sodna praksa namreč ne more izpodbiti ugotovitve v točki 175 zgoraj, da tožeča stranka v obravnavani zadevi ni dokazala, da Komisija brez njenega sodelovanja ne bi mogla delno ali v celoti ugotoviti zadevne kršitve. Trditve tožeče stranke, da je znižanje globe zaradi neizpodbijanja dejstev upravičeno, če to presega zakonsko obveznost glede sodelovanja s Komisijo in močno olajša delo Komisije, je prav tako treba zavrniti kot neutemeljene, ker je, kot je bilo poudarjeno v točki 170 zgoraj, odobritev znižanja odvisna le od objektivne koristi, ki jo ima Komisija od sodelovanja podjetja.

191 Tretjič, trditev tožeče stranke, da je Komisija v svojem obvestilu o poravnavi izrecno priznala, da je treba sodelovanje podjetja nagraditi, je treba zavrniti kot brezpredmetno. Kot pravilno trdi Komisija, tožeča stranka pa tega ne prereka, se namreč navedeno obvestilo, ki je bilo sprejeto skoraj mesec po sprejetju izpodbijane odločbe, za dejstva v obravnavani zadevi ne uporablja. Vsekakor je treba poudariti, da ima Komisija na podlagi točke 5 navedenega obvestila „široko polje diskrecije za odločitev, v katerih primerih bi bilo ustrezno preveriti interes strank za sodelovanje v pogovorih o poravnavi“, 10-odstotno znižanje pa jim je odobreno le, če podjetja, ki sodelujejo v postopku poravnave, izpolnjujejo pogoje iz navedenega obvestila. Zato lahko na podlagi navedenega obvestila le Komisija, in ne podjetja, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera odloči, ali bo uporaba tega postopka omogočila sankcioniranje zadevne kršitve in v tem okviru odobritev 10-odstotnega znižanja globe podjetju, ki izpolnjuje pogoje.

192 Četrtič, trditev tožeče stranke, da na podlagi nacionalnega konkurenčnega prava več držav članic Evropske unije neizpodbijanje dejstev upravičuje znižanje globe, je treba

zavrniti kot brezpredmetno, ker navedena pravila, ki Komisije ne zavezujejo, niso upoštevni pravni okvir za preučitev, ali je Komisija s tem, da tožeči stranki ni odobrila nobenega znižanja globe zaradi njenega sodelovanja, kršila načelo sorazmernosti.

193 Glede na navedeno je treba očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo sorazmernosti, zavrniti kot delno brezpredmeten in delno neutemeljen, posledično pa je treba zavrniti tudi prvi del tega tožbenega razloga v celoti.

Tretji del: kršitev načel sorazmernosti, dobrega upravljanja in enakega obravnavanja zaradi dejstva, da naj bi bili družba Aragonesas in tožeča stranka enako nepravilno obravnavani

– Trditve strank

194 Tožeča stranka trdi, da je Komisija z izpodbijano odločbo kršila načela sorazmernosti, enakega obravnavanja in dobrega upravljanja, ker bi moralo biti podjetje, ki prizna kršitev in sodeluje s Komisijo, obravnavano drugače kot podjetje, ki navedeno kršitev izpodbija.

195 V zvezi s tem tožeča stranka opozarja, da ji tako kot družbi Aragonesas ni bilo odobreno nobeno znižanje globe, čeprav je družba Aragonesas izpodbijala dejstva s tem, da je v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla, da ni sodelovala

pri sporazumih, ki so zajemali cel skupni trg, da dokazi, ki jih je predložila Komisija, niso zadostovali za ugotovitev obstoja kršitve, ker so bili predloženi v okviru prošenj na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, ki so jih vložila druga podjetja, in da z nobenim dokazom ni bilo dokazano, da je sistematično sodelovala z drugimi udeleženci omejevalnega sporazuma.

– Presoja Splošnega sodišča

196 Prvič, glede očitkov tožeče stranke, da je Komisija kršila načeli dobrega upravljanja in sorazmernosti s tem, da ji ni odobrila nobenega znižanja globe zaradi njenega sodelovanja v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, je treba ugotoviti, da ni v okviru tega dela četrtega tožbenega razloga navedla nobene trditve v utemeljitev svojih očitkov in da se ti zamenjujejo s tistimi, ki jih je navedla v okviru prvega dela istega tožbenega razloga. Zato jih je treba zavrniti kot neutemeljene iz razlogov, navedenih v točkah od 183 do 193 zgoraj.

197 Drugič, glede očitka tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ker je bila v drugačnem položaju kot družba Aragonesas, ki je v upravnem postopku izpodbijala dejstva, je treba poudariti, da navedeno načelo – kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točki 108 zgoraj – zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno.

198 Čeprav v obravnavani zadevi ni sporno, da je družba Aragonesas v upravnem postopku izpodbijala dejstva (glej točke od 341 do 346 obrazložitve izpodbijane odločbe),

tožeča stranka pa jih ni izpodbijala in je sodelovala s Komisijo (glej točko 340 obrazložitve izpodbijane odločbe), pa sta bili ti podjetji kljub temu v primerljivih položajih, saj nobeno od njiju ni izpolnjevalo pogojev iz obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 in točke 29, četrta alinea, Smernic, kar bi utemeljilo odobritev znižanja globe. Komisija je zato ti podjetji upravičeno obravnavala enako.

199 Zato je treba kot neutemeljene zavrniti očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, tretji del četrtega tožbenega razloga in posledično četrti tožbeni razlog v celoti.

200 Glede na navedeno je treba prvi predlog zavrniti kot neutemeljen.

B – *Podredno naveden predlog za spremembo zneska globe*

1. *Trditve strank*

201 Tožeča stranka v okviru drugega predloga in v svojih vlogah Splošnemu sodišču predlaga, naj spremeni znesek globe, ki ji je bila naložena. V tem okviru želi predvsem, da Splošno sodišče, prvič, zniža stopnjo povišanja osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve z 90 na 50 % in, drugič, ji odobri od 30- do 50-odstotno znižanje globe ob upoštevanju njenega tesnega sodelovanja v upravnem postopku in dejstva, da ni izpodbijala dejstev.

202 Komisija predlogu tožeče stranke nasprotuje.

2. *Presoja Splošnega sodišča*

203 Opozoriti je treba, da v skladu s sodno prakso v zvezi z nadzorom sodišča Unije nad odločbami Komisije na področju konkurence, ki presega zgolj nadzor zakonitosti, na podlagi katerega je mogoče le zavrniti ničnostno tožbo ali razglasiti ničnost izpodbijanega akta, pristojnost za odločanje v sporu polne jurisdikcije na podlagi člena 229 ES, ki jo Splošnemu sodišču podeljuje člen 31 Uredbe št. 1/2003, temu sodišču omogoča, da izpodbijani akt spremeni, tudi če ga ne razglasi za ničnega, pri čemer pa mora upoštevati vse dejanske okoliščine pri, na primer, spremembi zneska globe (glej sodbo Sodišča z dne 3. septembra 2009 v zadevi Prym in Prym Consumer proti Komisiji, C-534/07 P, ZOdl., str. I-7415, točka 86 in navedena sodna praksa).

204 Prvič, glede predloga za spremembo 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, naloženega tožeči stranki zaradi ponovne kršitve, Splošno sodišče meni, da v okviru pristojnosti, ki jo ima za odločanje v sporu polne jurisdikcije, navedenega povišanja, zlasti ob upoštevanju velike nagnjenosti tožeče stranke h kršitvi pravil o konkurenci, ni treba spremeniti.

205 Drugič, glede predloga za spremembo zneska globe, naložene tožeči stranki, ker ni izpodbijala dejstev in je sodelovala v upravnem postopku, Splošno sodišče meni, da mu v okviru pristojnosti, ki jo ima za odločanje v sporu polne jurisdikcije, znižanja globe – ker to sodelovanje ni bilo tako, da bi Komisiji delno ali v celoti omogočilo sankcioniranje omejevalnega sporazuma – ni treba odobriti.

206 Zato in ker v obravnavani zadevi ni drugih elementov, ki bi vplivali na spremembo zneska globe, naložene tožeči stranki, je treba njen drugi predlog zavrniti kot neutemeljen.

207 Zato je treba tožbo tožeče stranke zavrniti v celoti.

Stroški

208 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka s predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Arkema France se naloži plačilo stroškov.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 17. maja 2011.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje ..... II - 2299

Postopek in predlogi strank ..... II - 2308

Pravo ..... II - 2310

A – Primarno, predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe ..... II - 2310

1. Dopustnost ..... II - 2310

a) Prvi ugovor nedopustnosti: nedopustnost prvega predloga tožeče stranke ..... II - 2311

b) Drugi ugovor nedopustnosti: nedopustnost prvega tožbenega razloga tožeče stranke ..... II - 2312

2. Vsebinska presoja ..... II - 2315

a) Drugi tožbeni razlog: napačna uporaba prava v zvezi s povišanjem osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki, zaradi ponovne kršitve ..... II - 2315

Prvi del: kršitev pravice do obrambe in načela sorazmernosti glede upoštevanja odločbe o peroksidnih proizvodih za ugotovitev ponovne kršitve v izpodbijani odločbi ..... II - 2316

– Trditve strank ..... II - 2316

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2317

Drugi del: kršitev načela non bis in idem in načela sorazmernosti glede na dejstvo, da je Komisija za ugotovitev ponovne kršitve odločbo o peroksidnih proizvodih, odločbo o polipropilenu in odločbo o PVC že upoštevala v štirih prejšnjih odločbah, s katerimi je sankcionirala tožečo stranko ..... II - 2323

– Trditve strank ..... II - 2323

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2325

Tretji del: kršitev načel sorazmernosti, enakega obravnavanja in dobrega upravljanja zaradi 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, naložene tožeči stranki, zaradi ponovne kršitve .. II - 2328

– Trditve strank ..... II - 2328

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2329

b) Tretji tožbeni razlog: neodobritev znižanja globe tožeči stranki na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 ..... II - 2336

Trditve strank ..... II - 2336

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2340

c) Četrti tožbeni razlog: neodobritev znižanja globe tožeči stranki v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 ..... II - 2352

Drugi del: napačna uporaba prava in napačna ugotovitev dejanskega stanja s strani Komisije, ker je ta menila, da sodelovanje tožeče stranke ne utemeljuje znižanja globe zaradi olajševalnih okoliščin, določenih s Smernicami ..... II - 2353

– Trditve strank ..... II - 2353

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2354

Prvi del: kršitev načel dobrega upravljanja in sorazmernosti glede na neizpodbijanje dejstev in sodelovanje tožeče stranke ..... II - 2357

– Trditve strank ..... II - 2357

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2359

Tretji del: kršitev načel sorazmernosti, dobrega upravljanja in enakega obravnavanja zaradi dejstva, da naj bi bili družba Aragonesas in tožeča stranka enako nepravilno obravnavani ..... II - 2363

– Trditve strank ..... II - 2363

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2364

B – Podredno naveden predlog za spremembo zneska globe ..... II - 2365

1. Trditve strank ..... II - 2365

2. Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2366

Stroški ..... II - 2367